

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-1-077

Karar Sayısı : 25-02/47-29

Karar Tarihi : 16.01.2025

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK,
Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER: Melisa AĞYÜZ AYDOĞDU, Şeyda EROL ÖZTÜRK,
Hakan ARSLANBENZER, Alp Tuna MERCİMEK,
Yağmur DOLU İNCEGELİŞ, Tuğba BOLAT YILDIRIM

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.
- Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. İNCELENEN

TARAF : - Sahibinden Bilgi Teknolojileri Pazarlama ve Ticaret AŞ
Temsilcileri: Av. İlmutluhan SELÇUK, Av. Ozan GÖKCE, Av.
Artun ATAĞ, Av. Gizem EDİN, Av. Cemile Asya ERDOĞAN
Ebulula Mardin Cad. No:57 Akatlar 34335 Beşiktaş/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Sahibinden Bilgi Teknolojileri Pazarlama ve Ticaret AŞ hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 9. maddesi kapsamında geçici tedbir uygulanması talebi.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 15.11.2024 tarih, 59025 sayı ve 06.12.2024 tarih, 59812 sayı ile intikal eden gizlilik talepli başvuruda özetle;

- Sahibinden Bilgi Teknolojileri Pazarlama ve Ticaret AŞ'nin (SAHİBİNDEN), www.sahibinden.com alan adlı internet sitesi üzerinden ürünlerini satmak isteyen satıcılarla bu ürünleri satın almak isteyen alıcıları bir araya getirdiği ve çevrim içi aracılık faaliyetleri yürüttüğü, bu çerçevede başta emlak ve vasıta olmak üzere, özel ders verenler, çeşitli iş ilanları, yardımcı arayanlar ve hayvan satışı ile yedek parça, aksesuar, donanım ve modifikasyon, ikinci el ve sıfır alışveriş gibi çeşitli kategorilerdeki ilanlara platform hizmeti sağladığı,
- SAHİBİNDEN'in, "kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti" ile "bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti" pazarlarında hâkim durumda olduğunun ve sahip olduğu bu orantısız pazar gücünün rakipleri aleyhine pazara giriş engeli oluşturduğunun Rekabet Kurulu (Kurul) içtihatlarıyla¹ tespit edildiği,
- SAHİBİNDEN'in, sunduğu çevrim içi platform hizmeti aracılığıyla bireysel ve kurumsal kullanıcıları bir araya getiren temel işlevine ek olarak, 20.11.2023 tarihinde piyasaya sürdüğü "Otobid" hizmeti ile bireysel kullanıcıların araçlarının açık artırma yöntemi ile kurumsal alıcılara satışı alanında, eş deyişle çevrim içi

¹ Kurulun 07.12.2023 tarihli ve 23-56/1114-396 sayılı kararı.

araç alım satımı alanında da faaliyet göstermeye başladığı ve böylece pazarın hem alt hem de üst segmentinde çeşitli hizmetlerde yer aldığı,

- SAHİBİNDEN'in tüketiciden tüketiciye (*Consumer to Consumer*, C2C) ve işletmeden işletmeye (*Business to Business*, B2B) vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmetleri pazarlarındaki hâkim durumunu, Otobid vasıtasıyla tüketiciden oto galericiye satış (*Consumer to Business*, C2B) iş modeliyle güçlendirdiği ve kısa sürede kayda değer bir pazar payı elde ederek Otobid hizmetiyle ilgili pazarda en büyük üçüncü oyuncu konumuna ulaştığı,
- SAHİBİNDEN'in Otobid platformu ile edindiği dikey bütünleşik yapının sağladığı maliyet avantajının, ağ etkilerinin ve sahip olduğu geniş kullanıcı tabanının, SAHİBİNDEN'i ürün ve hizmetlerin fiyatını belirlemede güçlü bir konuma taşıyabileceği ve bu durumun SAHİBİNDEN'in belirlediği fiyat politikalarına rakip teşebbüslerin uymaları zorunluluğunu yaratabileceği,
- SAHİBİNDEN'in, Otobid hizmetinin www.sahibinden.com üzerinden herhangi bir ek maliyet olmaksızın reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleriyle desteklenmesinin, rakip teşebbüsler üzerinde dışlayıcı bir etki yaratma potansiyeline sahip olduğu,
- www.sahibinden.com'daki ürün arama sonuç sayfalarındaki Otobid reklamlarının yanı sıra ilan verme ara yüzünde de Otobid hizmetine ilişkin reklamlara ve tanıtımlara yer verildiği ve ilan vermek isteyen kullanıcıların araç satışlarını Otobid üzerinden yapmaya yönlendirilmesine yönelik seçeneklerin sunulduğu, SAHİBİNDEN'in sahip olduğu marka bilinirliğini, Otobid platformunun tanıtımı ve görünürlüğünü artırmada kullandığı,
- www.sahibinden.com üzerinden elde edilen kullanıcı trafiğinin, rakip teşebbüslere kıyasla daha fazla olması sayesinde SAHİBİNDEN'in geniş bir kullanıcı tabanına erişim sağladığı ve bu kullanıcı tabanını Otobid hizmetleri için de kullandığı, bu durumun pazara girişte rakip teşebbüsler bakımından bir engel teşkil edebileceği,
- Otobid üzerinden ikinci el araç satışının yalnızca www.sahibinden.com'da bireysel hesap sahibi kullanıcılar tarafından, yine www.sahibinden.com'da kurumsal hesap sahibi galericilere yapılabildiği ve bu nedenle Otobid hizmetinden yararlanmak isteyen kullanıcıların www.sahibinden.com'a üye olmalarının zorunlu hale getirildiği, bu durumun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 6. maddesi kapsamında bir bağlama uygulaması oluşturduğu,
- SAHİBİNDEN'in sunmakta olduğu hizmetler aracılığıyla önemli ölçüde kullanıcı verisi topladığı, bu verilerin başka amaçlarla kullanılmak üzere birleştirilebileceği, bu durumun pazarda kilitlenme etkisi doğurabileceği,
- SAHİBİNDEN'in www.sahibinden.com internet sitesi üzerinden bireysel kullanıcılara ve kurumsal alıcılara ilişkin elde ettiği veriler aracılığıyla, kullanıcı alışkanlıklarını dikkate alarak daha hedefe yönelik reklamlar ve kampanyalar sunabileceği ve böylece müşteri kitlesini kendine çekebileceği,
- Geçit bekçisi konumundaki teşebbüslerin veri birleştirme faaliyetlerine örnek olarak Kurulun *Threads* kararı uyarınca geçici tedbir kararı verdiği, Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı diğer bir kararı uyarınca META'nın Facebook, Instagram ve WhatsApp hizmetlerinden elde ettiği verileri birleştirme faaliyetlerine ilişkin uyum tedbiri kapsamındaki yükümlülüklerle uymadığı gerekçesiyle META'ya idari para cezası verildiği, bu kararlar dikkate alındığında,

Kurulun geçit bekçileri için izlediği yaklaşımın SAHİBİNDEN bakımından da uygulanması gerektiği,

- Dolayısıyla SAHİBİNDEN'in, www.sahibinden.com'dan elde ettiği verileri Otobid hizmetleri kapsamında kullanmasının engellenmesi gerektiği ve her iki hizmetin birbirinden ayrıştırılmasının yanı sıra her iki hizmet arasındaki veri akışının engellenmesi gerektiği,
- SAHİBİNDEN'in, çevrim içi araç alım satım pazarındaki faaliyetleri kapsamında elde ettiği kullanıcı verilerini çevrim içi açık artırma platformu hizmetlerinde kullanmak suretiyle bir kaldıraç etkisi yaratarak rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştıracabileceği ve pazara giriş engeli yaratabileceği,
- SAHİBİNDEN'in Otobid hizmetine ilişkin yukarıda aktarılan rekabet karşıtı endişelerin Kurulun 07.12.2023 tarihli ve 23-56/1114-396 sayılı kararında ele alınan hususlardan ayrıştığı, nitekim SAHİBİNDEN'in 20.11.2023 tarihi itibarıyla Otobid markası adı altında gerçek kişilerden tedarik edeceği araçların galerilere satışı faaliyetlerine başladığı ancak anılan kararla nihayetlenen önaraştırmanın yürütüldüğü tarihte SAHİBİNDEN'in yalnızca S-Araç Tedarik Sistemi (S-ATS) hizmeti sunduğu, bu nedenle söz konusu karardaki değerlendirmelerin Otobid hizmetinin henüz yeni olması ve bu alanda bir veri oluşmaması nedeniyle yalnızca kurumsal üyelere yönelik olarak yapıldığı,
- SAHİBİNDEN'in Otobid hizmetinin ve bu hizmeti sunarken gerçekleştirdiği eylemlerin detaylı bir etki analizine tabi tutulması gerektiği,
- Öte yandan, SAHİBİNDEN'in oto ekspertiz hizmeti sunan iştiraki AutoKing Ekspertiz Aş (AUTOKING) aracılığıyla dikey bütünleşik yapısını daha da güçlendirdiği ve www.sahibinden.com ile Otobid üzerinden araç satışı yapmak isteyen kullanıcılara doğrudan ekspertiz hizmeti sunduğu, ilaveten bu hizmet kapsamında elde ettiği kullanıcı verilerini de Otobid hizmetleri kapsamında veya kullanıcıları Otobid hizmetlerine yönlendirme amacıyla kullanabilecek konumda olduğu, nitekim oto ekspertiz ve ikinci el araç satım faaliyetleri arasında organik bir bağın bulunduğu, SAHİBİNDEN'in AUTOKING aracılığıyla Otobid hizmeti için daha hedefe yönelik reklamlar sunabilme ve potansiyel müşteri kitlesini tespit edebilme avantajına sahip olduğu,
- SAHİBİNDEN'in uygulama programlama arabirimlerini (*Application Programming Interface, API*) diğer rakip platformlarla paylaşmamasının, fiyat motorlarında hata riskinin artmasına ve piyasadaki diğer platformların fiyat analizlerinde eksikliğe ve hatalı tahminler yapılmasına yol açabileceği,
- SAHİBİNDEN'in, bireysel kullanıcıların www.sahibinden.com üzerindeki verilerini toplama, işleme ve Otobid platformuna aktarma faaliyetleriyle birlikte bireysel kullanıcıların www.sahibinden.com üzerindeki verilerini rakip platformlara taşımalarına engel olacak şekilde veri taşınabilirliğini sınırlandıran sözleşmesel veya fiili münhasırlık uygulamalarında bulunabileceği, söz konusu davranışların daha önce de incelenmesinin talep edildiği ve Kurul tarafından alınan 17.08.2023 tarihli ve 23-39/754-623 sayılı karara konu olduğu,
- SAHİBİNDEN'in Otobid hizmetine yönelik aldığı provizyon bedellerinin tüketicilere iade edilmediği ve/veya Otobid hizmeti için randevu alan müşterilerin isteğine bağlı olarak müşteri randevularının iptal edilmediği, müşterilerin Otobid hizmetine mecbur edilmesinin bahsedilen dışlayıcı etkilerin yanı sıra tüketicilere yönelik sömürücü uygulamalara da sebep olacağı,

- SAHİBİNDEN'in hâlihazırda sahip olduğu pazar gücünü başka bir dijital pazara aktarması sonucunda; ilgili pazarda fiyatların yükselebileceği, kalitenin düşebileceği ve tüketicilere daha az seçenek sunulması suretiyle tüketici refahında azalmaya yol açabileceği,
- SAHİBİNDEN'in faaliyetlerinin doğurduğu etkilerin sonlandırılması, tekrarının önlenmesi ve rekabetin tesisi için yapısal ve/veya davranışsal tedbirlerin alınması gerektiği, bu kapsamda dijital pazarlarda yapılacak geç bir müdahalenin pazarın kapanmasına sebep olabileceği de gözetildiğinde Kurul tarafından –geçmiş tarihli kararlardaki yaklaşım ile paralel olarak- geçici tedbir kararı alınmasının isabetli olacağı

belirtilerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.

(3) Kurum kayıtlarına 03.12.2024 tarih ve 59690 sayı ile intikal eden gizlilik talepli bir diğer başvuruda özetle;

- SAHİBİNDEN'in 2023 yılı Kasım ayı itibarıyla çevrim içi ikinci el araç bireysel kullanıcıdan araç alım pazarında hizmet sunmaya başladığı, listeleme pazarındaki geçit bekçisi konumu sayesinde, anılan pazardaki pazar payını oldukça kısa bir süre içerisinde esaslı şekilde artırdığı ve SAHİBİNDEN'in 2025 yılının sonunda anılan pazarda hâkim duruma gelmesinin beklendiği,
- SAHİBİNDEN'in geçit bekçisi olduğu ilan pazarı hizmetini sunduğu platform üzerinden Otobid hizmetini sunduğu, hâkim durumda olduğu pazardaki gücünü kaldıraç olarak kullanarak ilişkili bir pazarda rekabeti kısıtladığı ve yeni bir pazarda hâkimiyetini inşa ettiği, SAHİBİNDEN'in mevcut uygulamaları devam ettiği sürece, eşit etkinlikte olan bir platformun bile Otobid ile rekabet edemeyeceği,
- SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan pazarında elde ettiği yüksek kârlar sayesinde diğer platformların rekabet etmesi mümkün olmayan reklam harcamaları yaptığı ve hizmet noktası sayısını geliştirdiği,
- SAHİBİNDEN'in ilan platformunda yoğun bir şekilde Otobid'e ilişkin tanıtımlara ve yönlendirmelere yer verdiği, (.....) ve diğer platformların, Otobid reklamları ile rekabet edecek düzeyde medya ve dijital pazarlama yatırımı yapmasının mümkün olmadığı,
- SAHİBİNDEN'in elindeki ilan verisi, trafik verisi ile kullanıcılara ve üyelere ait davranış takip imkânı ile ikinci el araç pazarındaki eğilimleri gerçek zamanlı ve tüm detaylarıyla takip edebildiği ve pazarın kısa ya da uzun vadede nereye doğru evrileceğini öngörmek konusunda açık ara üstünlüğe sahip olduğu ve bu sayede pazar eğilimleri yanında araç özelinde isabetli teklifler yapabildiği,
- SAHİBİNDEN'in AUTOKING'i satın alarak hizmet ağını hızlı bir şekilde genişlettiği ve Otobid hizmet noktalarını ülkenin birçok bölgesine hızlı bir şekilde yaymayı hedeflemekte olduğu,
- AUTOKING hizmet noktalarında Otobid hizmetinin verilmesinin yanı sıra, çok sayıda araç mekanik noktasının AUTOKING/Otobid hizmet ağına katılım sağlamak için SAHİBİNDEN'e başvuruda bulunduğunun öngörüldüğü,
- Bir platformun, hem tüketiciyi satışa teşvik edecek yükseklikte hem de kendisine sürdürülebilir kârlılık fırsatı sağlayacak düşüklükte teklif sunma kabiliyetine sahip olması gerektiği, bu dengenin sağlanmasının ikinci el piyasasındaki güncel fiyatlara (özellikle enflasyonist ortamda neredeyse gerçek zamanlı) erişim sahibi olmakla mümkün olduğu, ikinci el araç satış pazarındaki verilerin

tamamına gerçek zamanlı erişim kabiliyetinin sadece SAHİBİNDEN’de bulunduğu,

- SAHİBİNDEN’in galeriler ve yetkili bayiler tarafından yoğun bir şekilde kullanıldığı, bu kitleyle var olan mevcut ilişkilerinin SAHİBİNDEN’e S-ATS kapsamında yürütülen ihalelerdeki alıcı katılımını artırmak bakımından avantaj sağladığı,
- Kurumsal satıcılar bakımından çevrim içi ilan listeleme alanında zaten oldukça güçlü konumda olan SAHİBİNDEN’in S-ATS hizmetinin, verilen indirimler ile de teşvik edilebileceği ve bu teşviklerin kurumsal satıcıları gerek ilan listeleme gerekse de e-ihale hizmetleri bakımından tamamıyla SAHİBİNDEN platformuna yöneltebileceği,
- SAHİBİNDEN’in sahip olduğu yüksek alıcı sayısı sayesinde rekabetçi ihaleler yürütülmesinin, SAHİBİNDEN platformundaki araçların ihale açılış fiyatının diğer platformlara göre daha yüksek olmasının önünü açtığı, bunun da bireysel kullanıcının Otobid’i tercih etmesini beraberinde getirdiği,
- Araç satış ihalelerine katılan oto galeri sayısının, ihaledeki fiyat rekabetini ve dolayısıyla araç satış bedelini doğrudan etkilediği, SAHİBİNDEN’in hâlihazırda oto galerilerin neredeyse tamamı ile ticari ilişkisi bulunduğu, bu ilişkiyi kullanarak oto galerilerin S-ATS’ye dâhil edilmesi sayesinde yapılan ihalelere daha fazla katılım ve daha yüksek satış fiyatı gerçekleşmesi beklendiği,
- SAHİBİNDEN’in ikinci el araçlar için ilk teklif verme hakkı ve araç alım tekliflerinde daha yüksek fiyat verebilme üstünlüklerinin, rakipler için maliyetlerin yükselmesine ve rekabet gücünün esaslı bir şekilde düşmesine sebep olduğu,
- SAHİBİNDEN’in ilgili mevzuat uyarınca yürütmekle yükümlü olduğu (güvenli) ödeme sürecini bir üstünlük ve fazladan sunulan bir hak olarak göstererek tüketicinin bilgi eksikliğinden faydalanmayı hedeflediği,
- SAHİBİNDEN’in
 - Otobid hizmeti kapsamında oto galerilerin (kurumsal alıcıların) katıldığı ihale yönteminin bir aracın satışındaki en iyi (yüksek) teklifi vereceğini iddia ederek,
 - Otobid araç ihalelerinin yüksek rekabete konu olduğu ve araç satış fiyatının, ihale başlangıç fiyatının oldukça üzerinde gerçekleştiği yönünde bir algı oluşturarak,
 - Otobid.com’a girilen gün aracın açık artırmaya çıkarılacağı vaadiyle,
 - Sonuç vermeme ya da tüketicuyu memnun etmeyen sonuç verme ihtimali yüksek olan Otobid hizmetini, aracını satmak isteyen bir tüketicinin tüm kaygılarını giderecek nitelikte göstererek tüketicuyu aldatmaya çalıştığı,
- Avrupa Birliği Dışlayıcı İhlallere İlişkin Kılavuz Taslağı uyarınca, SAHİBİNDEN’in Otobid’i kayırmaya yönelik davranışlarının rekabet ihlali olarak nitelendirilmesi gerektiği,
- Soruşturma süresince ilgili pazardaki rekabetin korunması maksadıyla geçici tedbir uygulanarak
 - “Sahibinden.com” veya herhangi bir türev sitede (otobid.sahibinden.com gibi) bu hizmetin verilmesinin önüne geçilmesi,
 - SAHİBİNDEN’in üyelerine sunduğu hizmetlerin Otobid ile ilişkilendirilmesinin engellenmesi,

- Herhangi bir reklam ya da tanıtımda Otobid'in SAHİBİNDEN ile ilişkilendirilmesinin önüne geçilmesi,
- SAHİBİNDEN ilan platformunda Otobid hizmetine yönelik tanıtım ve yönlendirmelerin engellenmesi ile
- Çevrim içi ilan listeleme hizmetleri yoluyla elde ettiği kullanıcı ve ilan bilgileri/verileri dâhil tüm bilgilerin/verilerin çevrim içi ikinci el araç bireysel kullanıcılardan alım hizmeti kapsamında kullanılmasının engellenmesi

gerektiği
ifade edilmiştir.

- (4) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 15.11.2024 tarih ve 59025 sayı ile intikal eden gizlilik talepli başvuruya ilişkin olarak hazırlanan 27.11.2024 tarihli ve 2024-1-077/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Kurulun 28.11.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-50/1142-M sayı ile SAHİBİNDEN'in, çevrim içi ikinci el araç alım satım hizmetleri pazarında kullanıma sunmuş olduğu hizmetlerini rakiplerin aleyhine olacak şekilde kayırmak ve çevrim içi ikinci el araç alım-satım pazarında kullanıma sunmuş olduğu hizmetleri ile www.sahibinden.com üzerinden sunduğu kurumsal/bireysel üyelerin araç satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmetlerini (çevrim içi ilan listeleme hizmetleri) birbirine bağlamak suretiyle hâkim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiasıyla ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti amacıyla aynı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Önaraştırma kararını takiben, 03.12.2024 tarih ve 59690 sayı ile ilave bir gizlilik talepli başvuru Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (5) Anılan Kurul kararına istinaden Başkanlık Makamının 06.12.2024 tarihli ve 101925 sayılı Oluru uyarınca başlatılan önaraştırma kapsamında; 12.12.2023 tarihinde SAHİBİNDEN'de yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Yerinde inceleme sırasında ayrıca SAHİBİNDEN'den bilgi ve belge talebinde de bulunulmuş olup SAHİBİNDEN tarafından gönderilen cevabi yazı 27.12.2024 tarih ve 60740 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (6) Ayrıca dosya kapsamında başta şikâyetçiler, SAHİBİNDEN ve SAHİBİNDEN'in diğer rakipleri olmak üzere birçok teşebbüsten bilgi talep edilmiştir. Bu çerçevede;
- Birleşik İkinci El Otomotiv Hizmetleri AŞ'den (OTOCASH) 16.12.2024 tarihli ve 102681 sayılı,
 - Vava Cars Turkey Otomotiv AŞ'den (VAVACARS) 16.12.2024 tarihli ve 102680 sayılı,
 - Letgo Mobil İnternet Servisleri ve Ticaret AŞ'den (LETGO) 16.12.2024 tarihli ve 102679 sayılı,
 - Araba Sepeti Otomotiv Bilişim Danışmanlık Hizmetleri Sanayi ve Ticaret AŞ'den (KAVAK) 16.12.2024 tarihli ve 102678 sayılı,
 - Otokoç Otomotiv AŞ'den (OTOKOÇ) 16.12.2024 tarihli ve 102677 sayılı,
 - Otonet Motorlu Taşıtlar AŞ'den (OTONET) 16.12.2024 tarihli ve 102676 sayılı,
 - Arabam Com İnternet ve Bilgi Hizmetleri AŞ (ARABAMCOM), ALJ Motorlu Araçlar AŞ (OTOSHOPS), Borusan Oto Değerlendirme Pazarlama ve Hizmet AŞ (BORUSAN), Çelik Motor Ticaret AŞ (İKİNCİYENİ), Autorola Motorlu Araçlar Açık Artırma Ticaret AŞ (AUTOROLA) ile Müzayede Com Bilişim Hizmetleri ve Müzayedicilik AŞ'den (MÜZAYEDE) 17.12.2024 tarihli ve 102733 sayılı,

- SAHİBİNDEN'den 27.12.2024 tarihli ve 103609 sayılı, 06.01.2025 tarihli ve 104044 sayılı

yazılar ile bilgi ve belge taleplerinde bulunulmuştur.

(7) Teşebbüslerden talep edilen bilgi ve belgelere istinaden gönderilen cevaplar;

- KAVAK tarafından 20.12.2024 tarih ve 60485 sayı,
- ARABAMCOM tarafından 25.12.2024 tarih ve 60616 sayı, 06.01.2025 tarih ve 61078 sayı,
- OTOCASH tarafından 26.12.2024 tarih ve 60698 sayı, 30.12.2024 tarih ve 60830 sayı,
- OTOSHOPS tarafından 26.12.2024 tarih ve 60708 sayı, 26.12.2024 tarih ve 60711 sayı, 08.01.2025 tarih ve 61151 sayı,
- BORUSAN tarafından 27.12.2024 tarih ve 60782 sayı, 06.01.2025 tarih ve 61076 sayı, 06.01.2025 tarih ve 61079 sayı,
- AUTOROLA tarafından 27.12.2024 tarih ve 60795 sayı,
- VAVACARS tarafından 27.12.2024 tarih ve 60802 sayı, 03.01.2025 tarih ve 61008 sayı, 06.01.2025 tarih ve 61074 sayı, 06.01.2025 tarih ve 61077 sayı,
- OTONET tarafından 30.12.2024 tarih ve 60831 sayı,
- İKİNCİ YENİ tarafından 30.12.2024 tarih ve 60832 sayı,
- OTOKOÇ tarafından 30.12.2024 tarih ve 60808 sayı, 30.12.2024 tarih ve 60852 sayı, 02.01.2025 tarih ve 60940 sayı ve 02.01.2025 tarih ve 60941 sayı, 07.01.2025 tarih ve 61119 sayı,
- LETGO tarafından 06.01.2025 tarih ve 61046 sayı, 09.01.2025 tarih ve 61232 sayı ve 10.01.2025 tarih ve 61257 sayı,
- SAHİBİNDEN tarafından 06.01.2025 tarih ve 61075 sayı, 06.01.2025 tarih ve 61080 sayı, 08.01.2025 tarih ve 61152 sayı, 09.01.2025 tarih ve 61229 sayı, 09.01.2025 tarih ve 61230 sayı, 09.01.2025 tarih ve 61231 sayı,
- MÜZAYEDE tarafından 07.01.2025 tarih ve 61094 sayı

ile Kurum kayıtlarına iletilmiştir.

(8) Önaraştırma sürecinde hazırlanan 10.01.2025 tarihli ve 24-1-077/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurulun 16.01.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş olup başvurularda yer alan SAHİBİNDEN'e 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi kapsamında geçici tedbir uygulanması talebine ilişkin olarak 16.01.2025 tarihli ve 25-02/47-29 sayılı karar tesis edilmiştir.

(9) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da, başvurularda yer alan SAHİBİNDEN'e 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi kapsamında geçici tedbir uygulanması talebine ilişkin olarak özetle;

- 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, SAHİBİNDEN'in ana sayfasında Otobid hizmetine ilişkin olarak yer verilen gösterimleri ilan verme seçeneğinin önüne geçecek şekilde tasarlamaması, ilan verme aşamasında bireysel kullanıcılara yönelik gerçekleştirdiği yönlendirmelerin engellenmesi ile çevrim içi ilan listeleme hizmetleri yoluyla elde ettiği kullanıcı ve ilan bilgileri/verileri dâhil tüm bilgilerin/verilerin çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarı kapsamında kullanmasının engellenmesine yönelik geçici tedbir uygulanması gerektiği,

- Geçici tedbir alınmasına yönelik gerekçeli kararın tebliğinden itibaren bahse konu geçici tedbir kararında öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesi uyarınca teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanması gerektiği

ifade edilmiştir.

I. YAPILAN İNCELEME VE TESPİTLER

I.1. SAHİBİNDEN Hakkında Bilgi

- (10) SAHİBİNDEN, sahibi olduğu www.sahibinden.com adlı internet sitesi üzerinde ilan vermek ve/veya ürün/hizmet satmak isteyen taraflar ile potansiyel tüketicileri bir araya getirmek amacıyla 2000 yılında kurulmuş bir şirkettir. Teşebbüs başta emlak ve vasıta kategorileri olmak üzere; iş makineleri ve sanayi, ustalar ve hizmetler, özel ders verenler, iş ilanları, yardımcı arayanlar ve hayvanlar âlemi ile yedek parça, aksesuar, donanım ve tuning, ikinci el ve sıfır alışveriş olarak adlandırılan toplamda 10 farklı kategorideki ilanlara mecra sağlamaktadır.
- (11) SAHİBİNDEN'in çalışma şekli, internet sitesi üzerinden ürünlerini satmak isteyen satıcılarla bu ürünleri satın almak isteyen alıcıları karşılaştırmaktan ibaret olup, alıcılar bakımından siteye üyelik ücretsiz iken; satıcılar bakımından satıcının kimliğine (ürünün sahibi, emlakçı, oto galeri vb.) göre değişen ücret tarifi uygulanmaktadır. Teşebbüse ait internet sitesinde; satılan ürünün fotoğrafları ve özellikleri, ürüne ilişkin kullanıcı yorumları, satıcının iletişim bilgileri gibi bilgiler yer almakta, alıcılar satın almak istedikleri ürün için doğrudan satıcı ile irtibat kurmakta ve satış gerçekleştirilmektedir.
- (12) SAHİBİNDEN uzun yıllardır faaliyet gösterdiği ilan listeleme alanına ilave olarak 2023 yılının Mart ayı itibarıyla S-ATS isimli hizmetini kullanıma sunmuştur. Bu hizmet kapsamında düzenlenen e-ihalelerde araçlarını satmak isteyen kurumsal satıcılar ve araç almak isteyen kurumsal alıcılar SAHİBİNDEN platformunda bir araya gelmektedir. Aynı yılın Kasım ayında ise SAHİBİNDEN Otobid isimli, elektronik ticaret ortamında bireysel kullanıcıların (araç/vasıta sahipleri) vasıtalarının açık artırma yöntemi ile kurumsal kullanıcılara (oto galericiler) doğrudan satışını sağlayan bir platform içi uygulamayı kullanıma sunmuştur.

I.2. SAHİBİNDEN Hakkındaki Geçmiş Tarihli Kurul Kararları

19.02.2015 Tarihli ve 15-08/109-45 Sayılı Kurul Kararı

- (13) Kurulun 19.02.2015 tarihli ve 15-08/109-45 sayılı kararı kapsamında, SAHİBİNDEN'in kurumsal üyelik ücretlerini yüksek belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal edip etmediği incelenmiştir. Kararda, SAHİBİNDEN tarafından 2014 yılının Ağustos ayında sunulan hizmetin kapsamının değişmesi nedeniyle fiyat değişikliğine gidildiği, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında hâkim durumun kötüye kullanılmasının söz konusu olmadığı ve dolayısıyla soruşturma açılmasına gerek olmadığı yönünde karar verilmiştir.

04.05.2017 Tarihli ve 17-15/175-87 Sayılı Kurul Kararı

- (14) Kurulun 04.05.2017 tarihli ve 17-15/175-87 sayılı kararında Hürriyet Emlak'ın² çevrim içi gayrimenkul ilanlarındaki hâkim durumunu aşırı fiyat uygulamak suretiyle kötüye kullandığı ve SAHİBİNDEN ve Hürriyet Emlak'ın uyumlu eylem içinde bulundukları iddiası incelenmiştir. Yürütülen önaraştırmada Hürriyet Emlak'ın çevrim içi gayrimenkul

² Hürriyet Emlak, 2021 Mayıs ayından itibaren faaliyetlerine HEPSİ EMLAK olarak devam etmektedir.

satış/kiralama hizmetleri pazarında hâkim durumda olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. SAHİBİNDEN ve Hürriyet Emlak'ın uyumlu eylem içinde bulundukları iddiası açısından ise söz konusu iki teşebbüsün uyguladıkları fiyatların, fiyat artış oranlarının, fiyat artış stratejilerinin ve fiyat artış zamanlarının birbirinden farklı olması nedeniyle bu iddia bakımından da soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

01.10.2018 Tarihli ve 18-36/584-285 Sayılı Kurul Kararı (1. Aşırı Fiyat Kararı)

- (15) Kurulun 01.10.2018 tarihli ve 18-36/584-285 sayılı kararıyla SAHİBİNDEN'in vasıta satış hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti ve emlak satış/kiralama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti pazarlarında hâkim durumda bulunduğu, SAHİBİNDEN'in bu pazarlarda aşırı fiyatlama yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde hâkim durumunu kötüye kullandığına ve bu nedenle teşebbüse idari para cezası verilmesine karar verilmiştir. Söz konusu karar hakkında açılan dava sonucunda Ankara 6. İdare Mahkemesinin 18.12.2019 tarihli ve 2019/946 E. 2019/2625 K. sayılı kararı ile; Kurulun 01.10.2018 tarihli ve 18-36/584-285 sayılı kararının kesin ve tartışmasız olarak elde edilmiş somut delillere dayanmadığı, gözleme istinaden sonuca varılmak suretiyle tesis edildiği ve bu sebeple söz konusu Kurul kararında hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçeleriyle iptaline karar verilmiştir. İptal kararı üzerine Kurulun 27.02.2020 tarihli ve 20-12/147-M sayılı kararıyla başvuru konusu iddialara yönelik olarak, 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca SAHİBİNDEN hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir. 2015-2017 arası dönemleri inceleyen soruşturma devam ederken Kurulun 15.10.2020 tarihli ve 20-46/627-M sayılı kararıyla 2018-2020 dönemini incelemek üzere yeni bir soruşturma daha açılmıştır.

08.07.2021 Tarihli ve 21-34/475-237 Sayılı Kurul Kararı (2. Aşırı Fiyat Kararı)

- (16) Ankara 6. İdare Mahkemesinin iptal kararı üzerine yeniden yürütülen soruşturma sonunda Kurulun 08.07.2021 tarihli ve 21-34/475-237 sayılı kararıyla hakkında soruşturma yürütülen SAHİBİNDEN'in, "kurumsal üyelerin emlak satış/kiralama işlemlerine ilişkin ilan yeri sağlama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti" ve "kurumsal üyelerin vasıta satış işlemlerine ilişkin ilan yeri sağlama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti" pazarlarında hâkim durumda bulunduğu, SAHİBİNDEN'in incelenen fiyatlarının emlakçıların ve galericilerin faaliyetlerini zorlaştıracak bir etkisinin bulunmadığına ve SAHİBİNDEN tarafından uygulanan fiyat artışlarının nihai tüketicilere yansıtıldığına dair somut bir tespit yapılamadığına, dolayısıyla SAHİBİNDEN'in 2015-2017 döneminde anılan pazarlarda aşırı fiyatlama yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediğine ve dolayısıyla teşebbüse idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına hükmedilmiştir.

05.08.2021 Tarihli ve 21-37/540-263 Sayılı Kurul Kararı (3. Aşırı Fiyat Kararı)

- (17) 2018-2020 dönemine ilişkin olarak yürütülen soruşturma sonucunda alınan 05.08.2021 tarihli ve 21-37/540-263 sayılı karar kapsamında Kurul, SAHİBİNDEN'in, "kurumsal üyelerin emlak satış/kiralama işlemlerine ilişkin ilan yeri sağlama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti", "kurumsal üyelerin vasıta satış işlemlerine ilişkin ilan yeri sağlama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti", "bireysel üyelerin emlak satış/kiralama işlemlerine ilişkin ilan yeri sağlama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti" ve "bireysel üyelerin vasıta satış işlemlerine ilişkin ilan yeri sağlama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti" pazarlarında hâkim durumda bulunduğu, SAHİBİNDEN'in incelenen fiyatlarının emlakçıların ve galericilerin faaliyetlerini zorlaştıracak bir etkisinin bulunmadığına ve SAHİBİNDEN tarafından uygulanan fiyat artışlarının nihai tüketicilere yansıtıldığına dair somut bir tespit

yapılamadığına, bireysel üyelerin emlak ve vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmetleri bakımından SAHİBİNDEN'in fiyatlarının rakiplerinden önemli ölçüde yüksek olmadığına, dolayısıyla SAHİBİNDEN'in 2018-2020 döneminde anılan pazarlarda aşırı fiyatlama yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediğine ve dolayısıyla teşebbüse idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına karar vermiştir.

30.09.2021 Tarihli ve 21-46/655-325 Sayılı Kurul Kararı

- (18) Kurulun 30.09.2021 tarihli ve 21-46/655-325 sayılı kararında SAHİBİNDEN'in emlak satış/kiralama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmetleri pazarındaki hâkim durumunu dışlayıcı davranışlarla kötüye kullandığı iddiaları incelenmiştir.
- (19) İddialara ilişkin olarak yürütülen önaraştırma sonucunda, dosya konusu entegrasyon işleminin zararlarının (rekabete aykırı etkileri) faydalarına (rekabetçi etkilerine) ağır bastığı ancak entegrasyon ile oluşması beklenen faydaların rekabeti daha az sınırlayıcı yollardan elde edilmesi, diğer deyişle rekabete aykırı etkilerin daha orantılı bir yoldan giderilmesinin imkân dahilinde olduğu ve karar anındaki pazar şartları altında, başvuruda belirtilen şekilde bir entegrasyon aracılığıyla birlikte işlerlik yükümlülüğünün getirilmesinin orantısız olacağı değerlendirilmiştir. İlaveten şikâyetçi REOS Bilişim Teknolojileri AŞ'nin (REOS) entegrasyon talebinin alt pazar olarak kabul edilebilecek toplu listeleme hizmetlerinde rekabet etmek için ya da MLS sisteminin kurulması için vazgeçilmez olmadığı, öyle olmasa dahi, entegrasyon talebinin reddinin haklı gerekçeye dayandığı, dolayısıyla MLS sistemi için SAHİBİNDEN'in REOS'a entegrasyon sağlamasının şart olduğu iddiasının yerinde olmadığı tespiti yapılmıştır. Bunun yanı sıra, Intengo Gayrimenkul Teknolojileri AŞ ile şikâyetçi REOS'un eşit konumda alıcılar olmadıkları sonucuna da ulaşıldığından SAHİBİNDEN'in bir ayrımcılık uygulamasında bulunduğu bahsedilemeyeceği değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına karar verilmiştir.

13.07.2023 tarihli 23-31/604-204 sayılı Kurul Kararı

- (20) Kurulun 30.06.2022 tarihli ve 22-29/469-M sayılı kararıyla, SAHİBİNDEN'in 2022 yılında yeni uygulamaya başlamış olduğu ek ücret politikasına yönelik olarak yürütülen önaraştırma sonucunda SAHİBİNDEN'in emlak ve vasıta satış hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti pazarlarında sahip olduğu hâkim durumunu aşırı fiyat uygulamak suretiyle kötüye kullandığı iddiasını incelemek üzere soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Yürütülen soruşturma sonucunda, Kurulun 13.07.2023 tarihli toplantısında 23-31/604-204 sayı ile
- SAHİBİNDEN'in, "*kurumsal üyelerin emlak satış/kiralama faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti, kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti, bireysel üyelerin emlak satış/kiralama faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti, bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti*" pazarlarında hâkim durumda olduğuna,
 - Bununla birlikte SAHİBİNDEN'in 2020-2022 döneminde anılan pazarlarda aşırı fiyatlama yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi hükmünü ihlal etmediğine, dolayısıyla teşebbüse idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına
- karar verilmiştir.

17.08.2023 tarihli 23-39/754-263 sayılı Kurul Kararı (Veri Taşınabilirliği Kararı)

- (21) Yukarıda ayrıntılarına yer verilen Kurulun 30.09.2021 tarihli 21-46/655-325 sayılı kararı sonucunda REOS tarafından SAHİBİNDEN hakkında yapılan şikâyet sonucunda

soruşturma açılmamasına karar verilmiştir. Aynı tarihli ve sayılı toplantıda Kurul tarafından, SAHİBİNDEN'in emlak/vasıta satış/kiralama platform hizmetleri pazarındaki hâkim durumunu veri taşınabilirliğinin engellenmesi ve diğer yollarla kötüye kullanıp kullanmadığı iddiasına yönelik olarak resen soruşturma açılmasına karar verilmiş ve söz konusu endişelere yönelik iddialar Kurulun 17.08.2023 tarihli ve 23-39/754-263 sayılı kararında incelenmiştir.

(22) Yürütülen soruşturma kapsamında kurumsal üyelerin emlak satış/kiralama faaliyetlerine ve kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmetleri pazarlarında hâkim durumda olduğu tespit edilen SAHİBİNDEN'in kurumsal üyelerinin veri taşımalarını engellemek suretiyle üyelerin birden fazla platform kullanmalarını güçleştirdiği, bu yolla ve rekabet etmeme yükümlülüğü ile fiili/sözleşmesel münhasırlık uyguladığı ve rakiplerin faaliyetlerini zorlaştırdığı, dolayısıyla hâkim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiş ve idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

(23) Ek olarak; dosya kapsamında 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için SAHİBİNDEN'e;

- Gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 3 (üç) aylık süre içerisinde yerine getirmek ve Kuruma tevsik etmek üzere; SAHİBİNDEN ile kurumsal üyeler arasında imzalanan sözleşmenin ihlal konusu hükümleri içermeyecek şekilde yeniden düzenlenmesi,
- Gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 2 (iki) aylık süre içerisinde yerine getirmek ve kendisine tanınan sürenin en geç bir ay öncesinde hazırladığı uyum tedbirlerini Kuruma sunmak üzere, kurumsal üyelerin SAHİBİNDEN platformuna girdikleri emlak ve vasıta ilan verilerini rakip platformlara etkin şekilde taşıyabilmelerini ve bu ilanların içerdiği verileri güncel tutabilmelerini sağlayacak altyapıyı herhangi bir bedel talep etmeksizin kurması,
- Rakip platformlarda üyeliği bulunan kurumsal üyelerin, bu platformlardaki emlak ve vasıta ilan verilerini SAHİBİNDEN platformuna taşıması ve ilanların içerdiği verileri SAHİBİNDEN platformunda güncel tutabilmesi için talepte bulunması ve rakip platformların da bu talebi kabul etmesi halinde; SAHİBİNDEN'in, üyelerin verilerini taşıyabilmelerini ve güncel tutabilmelerini sağlayacak altyapıyı herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin makul olan en kısa sürede ve herhangi bir bedel talep etmeksizin kurarak rakip platformlardan gelecek taleplerin kesintisiz ve etkin bir şekilde karşılanmasını sağlaması,
- SAHİBİNDEN'in, yukarıdaki hususların Kurul kararı doğrultusunda yerine getirilip getirilmediğinin tespit edilmesini teminen süreci, başlangıcında ve sonunda Kuruma tevsik etmesi,
- SAHİBİNDEN'in ilk uyum tedbirinin uygulanmaya başlamasından itibaren 3 (üç) yıllık süre boyunca ve yılda bir periyodik olarak Kuruma rapor sunması

yükümlülüklerinin getirilmesine karar verilmiştir.

07.12.2023 tarihli 23-56/1114-396 sayılı Kurul Kararı

(24) Kurulun 07.12.2023 tarihli ve 23-56/1114-396 sayılı kararında SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan listeleme hizmetleri pazarındaki hâkim durumuna katkı sağlayan (i) yüksek kullanıcı sayısı, (ii) yüksek çevrim içi trafik, (iii) yüksek ilan sayısı ve (iv) geniş galeri ağı ve buna bağlı elde ettiği üye ilişkileri ve veri gücünden faydalanarak çevrim içi ikinci el araç alım-satım pazarındaki konumunu güçlendirmesi ve rakiplerini dışlaması iddiası

ele alınmıştır. Yürütülen önaraştırma sonucunda SAHİBİNDEN'in vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmetleri pazarında sahip olduğu gücü çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarına aktardığına yönelik herhangi bir gösterge bulunmadığı, çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarının genel olarak rekabetçi bir yapıya sahip olduğu değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına karar verilmiştir.

1.3. Değerlendirme

- (25) Yukarıda detaylarına yer verildiği üzere, Kurul tarafından SAHİBİNDEN hakkında çok sayıda inceleme yapılmış ve karar alınmıştır. Bu kararların tamamında SAHİBİNDEN'in tanımlanan ilgili pazarlarda hâkim durumda olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Şöyle ki; 2. Aşırı Fiyat Kararı'nda SAHİBİNDEN'in ve rakiplerinin 2015-2017 dönemine ilişkin olarak *"kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti"* pazarlarındaki konumu incelenmiş olup SAHİBİNDEN'in bahsedilen dönemler bakımından ilgili pazarlarda, yüksek ve rakipleriyle orantısız bir pazar payına sahip olduğu, bu pazar payını zaman içinde koruması ve önemli ağ etkileri nedeniyle piyasaya giriş engellerinin bulunduğu, dolayısıyla ilgili pazarlarda hâkim durumda olduğu tespiti yapılmıştır. Benzer şekilde, 3. Aşırı Fiyat Kararı'nda ise 2018-2020 dönemi incelenerek SAHİBİNDEN'in *"kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti"* ve *"bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti"* pazarlarında hâkim durumda bulunduğu tespit edilmiştir. 13.07.2023 tarihli ve 23-31/604-204 sayılı Kurul kararında ise hâkim durum değerlendirmesinde 2020-2022 dönemi dikkate alınmış olup SAHİBİNDEN'in yine sözü edilen iki pazarda hâkim durumda olduğu değerlendirilmiştir. Benzer şekilde, Kurulun Veri Taşınabilirliği Kararı ile 07.12.2023 tarihli ve 23-56/1114-396 sayılı kararında da SAHİBİNDEN'in *"kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti"* ve *"bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti"* pazarlarında hâkim durumda olduğuna karar verilmiştir.
- (26) Mevcut dosya kapsamında ise, bir önceki Kurul kararında esas alınan döneme 2024 verilerinin eklenmesi suretiyle SAHİBİNDEN'in ve rakiplerinin pazardaki konumu; ilan sayıları, üye sayıları, üyelik geliri, sayfa görüntüleme sayıları ve pazarlama, satış ve dağıtım giderleri esas alınarak hesaplanan pazar payları üzerinden analiz edilmiştir. Bu çerçevede, 2022-2024 (Kasım) döneminde, kurumsal ilan sayısı bakımından SAHİBİNDEN'in ortalama pazar payının %(.....) ile ARABAMCOM'un ortalama pazar payının yaklaşık (.....) katı olduğu; kurumsal üye sayısı bakımından SAHİBİNDEN'in ortalama pazar payının %(.....) ile ARABAMCOM'un ortalama pazar payının yaklaşık (.....) katı olduğu tespit edilmiştir. Teşebbüslerin kurumsal üyelerden elde ettiği gelirler göz önünde bulundurulduğunda ise SAHİBİNDEN'in 2022-2024 (Kasım) döneminde %(.....) ortalama pazar payıyla ARABAMCOM'un ortalama pazar payının yaklaşık (.....) katı büyüklüğe sahip olduğu anlaşılmıştır. Aynı dönemde, bireysel ilan sayısı bakımından SAHİBİNDEN'in ortalama pazar payının %(.....) ile ARABAMCOM'un yaklaşık (.....) katı, OTOKOÇ'un yaklaşık (.....) katı olduğu; bireysel üye sayısı bakımından ise SAHİBİNDEN'in ortalama pazar payının %(.....) ile ARABAMCOM'un yaklaşık (.....) katı, OTOKOÇ'un yaklaşık (.....) katı olduğu tespit edilmiştir. Teşebbüslerin bireysel üyelerden elde ettiği gelirlere bakıldığında da SAHİBİNDEN'in pazar payının %(.....)'un üzerinde olduğu ve ARABAMCOM ile OTOKOÇ'un oldukça önünde olduğu anlaşılmıştır.

- (27) Analiz kapsamında ayrıca, SAHİBİNDEN'in 2022-2024 (Kasım) döneminde vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmetleri kapsamında ortalama olarak (.....) TL gelir elde ettiği ve bu gelirin ortalama (.....) TL'sini pazarlama, satış ve dağıtıma harcadığı, ARABAMCOM'un ortalama olarak (.....) TL gelir elde ettiği bu gelirin ortalama (.....) TL'sini pazarlama, satış ve dağıtıma harcadığı, OTOKOÇ'un ise henüz gelir elde etmediği ancak (.....) TL pazarlama, satış ve dağıtım harcaması yaptığı saptanmıştır. Bu verilere göre, SAHİBİNDEN gelirinin %(.....)'ini pazarlama, satış ve dağıtıma ayırırken ARABAMCOM gelirinin %(.....) pazarlama, satış ve dağıtıma ayırmaktadır. SAHİBİNDEN'in harcaması oransal anlamda ARABAMCOM'un harcamasından düşük olsa da sayısal anlamda ARABAMCOM'un harcamasının neredeyse (.....) katıdır. Sayfa görüntülenme sayıları göz önünde bulundurulduğunda SAHİBİNDEN'in 2022-2024 (Kasım) döneminde %(.....) ortalama pazar payıyla ARABAMCOM'un yaklaşık (.....) katı, OTOKOÇ'un yaklaşık (.....) katı büyüklüğe sahip olduğu tespit edilmiştir.
- (28) Yukarıda bulguları özetlenen analiz sonucunda, kurumsal üyelerin vasıta satış hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti pazarında ve bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti pazarında rakiplerinin SAHİBİNDEN üzerinde kayda değer bir rekabetçi baskı oluşturamadığı, SAHİBİNDEN'in anılan pazarlardaki lider konumunu yıllar itibarıyla istikrarlı bir şekilde devam ettirdiği ve söz konusu pazarlarda oldukça güçlü bir konumda olduğu değerlendirilmiştir.
- (29) Belirtilen geçmiş tarihli Kurul kararlarında yapılan hâkim durum değerlendirmesinde; pazar payı analizinin yanı sıra çevrim içi ilan listeleme hizmetinin çok taraflı platform olma özelliğine bağlı olarak ağ dışsallıklarına tabi olması, ölçek ekonomileri, SAHİBİNDEN'in sahip olduğu yüksek marka bilinirliği, finansal ve ekonomik gücünün pazara giriş ve pazarda büyüme engeli yarattığı ve pazardaki alıcıların SAHİBİNDEN'e karşı dengeleyici bir unsur olma gücünün bulunmadığı da değerlendirilmiştir. Anılan Kurul kararlarının oldukça güncel olması ve mevcut dosya kapsamında da ilgili pazarlarda SAHİBİNDEN'in hâkim durumunu değiştirecek nitelikte bir gelişme yaşanmaması göz önünde bulundurularak SAHİBİNDEN'in "*kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti*" ile "*bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti*" pazarlarında hâkim durumda olduğu kanaatine varılmıştır.
- (30) Yukarıda ayrıntıları ile aktarılan her iki gizlilik talepli başvuruda en temelde SAHİBİNDEN'in, hâkim durumda olduğu pazardaki gücünü ilişkili bir pazara aktararak veya kaldıraç olarak kullanarak komşu ve/veya ilişkili bir pazardaki rekabeti kısıtladığı iddia edilmektedir. Bu kapsamda, SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan listeleme hizmeti ve AUTOKING hizmeti aracılığıyla elde ettiği kullanıcı verilerini Otobid hizmetleri bakımından kullanarak çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarında rekabeti kısıtladığı iddiası ele alınmıştır. Söz konusu husus her iki başvuruda da şikâyet konusu edilmiş olup gerçekleştirilen incelemeler sonucunda sektör paydaşlarının da benzer endişelerinin mevcut olduğu anlaşılmıştır. Zira görüşlerine başvuru pazar oyuncularının ifadelerinde, SAHİBİNDEN'in dikey bütünleşik yapısı, özellikle çevrim içi ilan listeleme hizmetlerine yönelik faaliyetleri ve söz konusu pazardaki uzun yıllardan bu yana süregelen hâkimiyeti neticesinde asimetric ve rakipleri tarafından ulaşılması mümkün olmayan bir veri havuzuna sahip olduğu ve bu veri gücü neticesinde çevrim içi araç alım-satım hizmetleri pazarına hızlı bir giriş yapabildiği ve Otobid hizmetini sunmaya başlamasının rakipler nezdinde dışlayıcı etkiler yarattığı belirtilmektedir.

- (31) Bu kapsamda aşağıda öncelikle verinin dijital pazarlar açısından önemi ele alınacak olup ardından SAHİBİNDEN'in veri birleştirmeye konu eylemleri ile geçici tedbir talepleri değerlendirilecektir.

I.3.1. Verinin Dijital Pazarlar Açısından Önemi

- (32) Bu başlık kapsamında ilk olarak verinin dijital pazarlardaki kritik konumuna yönelik değerlendirmelere yer verilecektir. Zira bu pazarlarda, "sıfır" fiyatla ilgili hizmetlerden yararlanan kullanıcılar, bir ödeme yapmıyor oldukları algısında olsalar da esasen ilgili platforma sağladıkları veri ile ödeme yapmaktadırlar. Dijital pazarların para birimi niteliğinde olan veri, tüketicilerce farkında olmadan sunulabilmekte veya kolaylıkla gözden çıkarılabilmektedir. Platformlar görünürde bedava olan bu hizmeti, tüketicileri platformuna çekmek ve sahip olduğu bu tüketici tabanını, gelir elde ettiği diğer kullanıcı grubunu, eş deyişle reklam verenleri veya ticari kullanıcıları cezbetmek için kullanmaktadır. Dolayısıyla ilgili hizmetlerin sunumu çerçevesinde tüketicilerin ilgili uygulamalar üzerindeki hemen her hareketini takip edebilen büyük platformlar tarafından elde edilen veri, teşebbüse muazzam bir güç vermektedir.
- (33) Veri avantajına ilişkin yukarıda vurgulanan özellikler, esasen bu pazarların önemli giriş ve büyüme engelleriyle karakterize olduğuna işaret etmektedir. Bahse konu pazar özelliklerinin, özellikle dijital pazarlarda çok daha ciddi sonuçlar doğuracak boyutlara ulaşabileceği bilinmektedir. Bu nedenle ilgili hizmetler bakımından söz konusu olan bu yapısal engellerin, teşebbüs davranışlarıyla desteklenmesinin önlenmesi ve söz konusu giriş ve büyüme engellerinin asgari düzeyde tutulması büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda, tekelleşmeye bu denli meyilli pazarlarda teşebbüslerce gerçekleştirilecek en ufak davranışın dahi çığ etkisi yaratabileceğinin ve bu nedenle mümkün olan azami hassasiyetle davranılması gerektiğinin de altı çizilmelidir.
- (34) Dijital pazarlardaki bir diğer eğilim ise, teşebbüslerin birçok farklı ve/veya ilişkili pazarda yer alan hizmetlerden oluşan bir ekosistem olarak var olmasıdır. Bu yapı içinde, her bir hizmetten elde edilen veri ve kullanıcılar, öncelikle ilgili teşebbüs tarafından sunulan diğer hizmetleri ve nihayetinde bir bütün olarak teşebbüsün yaratmış olduğu ekosistemi beslemekte ve güçlendirmektedir. Dolayısıyla farklı pazarlarda gerçekleşen faaliyetlerden oluşmakla birlikte, kullanıcıları ilgili teşebbüsün etki alanında kalmaya yönlendiren ekosistemler; bir yandan kullanıcılara seçimlerini kolaylaştırıcı seçenekler sunarken, bir yandan da bu araçlara sahip olmayan rakipler için pazara giriş engeli oluşturabilecektir.
- (35) Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (*Organisation for Economic Co-Operation and Development*, OECD) çalışmalarında da kişisel verilerin hacimli birikimi ya da veri analizinin yoğun biçimde kullanılmasının pazar gücünü arttırabileceği, tüketiciler üzerinde kilitlenme etkisi yaratabileceği ve giriş engellerini arttırabileceği ifade edilmekte ve bu değerlendirmelerde verinin tekrar üretilebilir olup olmadığı, başka kaynaklardan elde edilip edilemeyeceği, diğer veri setleri ile ikame edilip edilemeyeceği, ne sürede geçmiş veri niteliği kazandığı ve potansiyel rakipler için pazara girişte ne kadar gerekli olduğu gibi hususların değerlendirilebileceği belirtilmektedir³.
- (36) Pazarda giriş engeli oluşturabilecek rekabetçi endişelerden biri de veri birleştirmedir. Nitekim veri birleştirme davranışı pazarda dışlayıcı etkiler meydana getirebilmektedir. Veri birleştirme kaynaklı dışlayıcı etkilere ilişkin zarar teorisi ise esasında veriye dayalı

³ OECD (2016), "Big Data: Bringing Competition Policy To The Digital Era", s. 4.

iş modeli ile ilişkilendirilmektedir. Dijital pazarlarda ve özellikle çevrim içi platform hizmeti sağlayan birçok firmanın iş modelinde merkezi bir role sahip olan verinin büyük miktarlarda toplanması ve toplanan bu verinin ticari amaçla kullanımı, teşebbüslere rakiplerine göre rekabetçi avantaj sağlayabilmektedir. Zira doğrudan ve dolaylı ağ etkilerinin varlığı nedeniyle veri, sahibine, başka teşebbüslerin erişemeyeceği fırsatlar sunarak piyasaya yeni girişleri engelleyebilmekte ve pazarı yerleşik teşebbüs lehine kapatabilmektedir.

- (37) Ayrıca, verilerin çapraz kullanımı, bir başka deyişle teşebbüsün belirli bir pazardaki müşterilerinden elde ettiği veri setlerini başka bir pazardaki faaliyetlerini geliştirmek için girdi olarak kullanmasının rekabetin kısıtlanması sonucunu doğurup doğurmayacağı değerlendirilirken; (i) veri setinin hangi koşullar altında oluşturulduğu, (ii) ilgili veri setinin rakipler tarafından makul koşullar altında eşleştirilip eşleştirilemeyeceği ve (iii) veri setinin teşebbüse önemli bir rekabetçi avantaj sağlamasının muhtemel olup olmadığı kriterlerinin dikkate alınması gerekmektedir⁴.

1.3.2. SAHİBİNDEN'in Veri Birleştirmeye Konu Eylemleri

- (38) Dosya kapsamındaki şikâyetler temelinde SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan listeleme hizmetlerine ilişkin olan Bireysel Kullanıcı Sözleşmeleri⁵ incelendiğinde, 6.1. numaralı maddede, SAHİBİNDEN'in, bireysel kullanıcının sağladığı bilgileri sözleşme ve sözleşmenin parçası olan Ek-2'deki Gizlilik Politikası kapsamında kullanabileceği belirtilmektedir. Ek-2'de yer alan gizlilik politikası detaylı incelendiğinde ise kullanıcıların Sözleşme'yi kabul etmeleri üzerine Gizlilik Politikası'nı da kabul etmiş sayılacakları, SAHİBİNDEN'in çevrim içi davranışsal reklamcılık ve pazarlama yapılabilmesi amacıyla siteye gelen kullanıcılar "hesap sahibi" olmasalar dahi sitedeki davranışlarını tarayıcıda bulunan bir cookie (çerez) ile ilişkilendirme ve görüntülenen sayfa sayısı, ziyaret süresi ve hedef tamamlama sayısı gibi metrikleri temel alan yeniden pazarlama listeleri tanımlama hakkını haiz olacağı, daha sonra bu kullanıcılara sitede ya da Görüntülü Reklam Ağı'ndaki diğer sitelerde ilgi alanlarına göre hedefe yönelik reklam içeriği gösterilebileceği anlaşılmaktadır.
- (39) Aynı Sözleşme'nin 6.2. numaralı maddesinde ise SAHİBİNDEN'in, belirlenen amaç ve kapsam dışında da "hesap sahibi" olma aşamasında talep edilen ad-soyad, telefon numarası, e-posta adresi gibi bilgileri; yürürlükte bulunan mevzuatta öngörülen koşullara tabi şekilde ve gerektiğinde ek onayları ve açık rızaları almak suretiyle SMS, e-posta, site içi bilgilendirmeler ve benzeri yöntemlerle, tanıtım ve bilgilendirme amaçlı iletişim faaliyetleri, araştırma, pazarlama faaliyetleri ve istatistikî analizler yapmak amacıyla veya gerektiğinde "hesap sahibi" ile temas kurmak için kullanabileceği; yine yürürlükte bulunan mevzuatta öngörülen koşullara tabi şekilde ve gerektiğinde ek onayları ve açık rızaları almak suretiyle kişisel verilerin aynı zamanda SAHİBİNDEN'in süreçlerini iyileştirme amaçlı araştırmalar yapmak, veri tabanı oluşturmak ve pazar araştırmaları yapmak için SAHİBİNDEN'in işbirliği içinde olduğu firmalara aktarılabilmesi ve bu firmalar tarafından işlenebileceği ve kullanılabileceği düzenleme altına alınmıştır.

⁴ Autorité De La Concurrence ve Bundeskartellamt (2016), "Competition Law and Data", s.31.

⁵ Bkz. <https://www.sahibinden.com/sozlesmeler/bireysel-hesap-sozlesmesi-0>, Erişim Tarihi: 06.01.2025.

- (40) Benzer şekilde SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan listeleme hizmetlerine ilişkin olan Kurumsal Kullanıcı Sözleşmeleri⁶ incelendiğinde ise 6.1. numaralı maddenin Bireysel Kullanıcı Sözleşmeleri ile aynı hükmü ihtiva ettiği görülmektedir. Ek-2'de yer alan ve maddenin Bireysel Kullanıcı Sözleşmeleri'nden ayrılan hükümlere ise aşağıda yer verilmektedir:

"Kurumsal Hesap Sahibi, davet edeceği Alt Kullanıcı'ların işbu Gizlilik Politikası hükümlerini bizzat onaylamaları gerektiğini kabul etmektedir. Bu doğrultuda Kurumsal Hesap sahibi belirleyeceği her Alt Kullanıcı'dan:

- *Onay alınacağını,*
- *Onay alınmazsa, Alt Kullanıcı'nın Portal'i kullanamayacağını,*
- *Her bir Alt Kullanıcı için ayrı ayrı onay alınacağını taahhüt eder."*

- (41) İlâveten Kurumsal Kullanıcı Sözleşmesi'nin 6.2. numaralı maddesinde hesap sahibinin kişisel veri teşkil edebilecek ve kendisi tarafından sağlanan verilerinin SAHİBİNDEN tarafından Sözleşme kapsamında; sitenin fonksiyonlarının kullandırılması, hizmetlerin ve içeriklerin sağlanması gibi amaçlarla toplandığı ve işlendiği ifade edilmektedir.
- (42) Tüm aktarılanlara ek olarak "Otobid İkinci El Araç Satış Sözleşmesi" incelendiğinde ise 9. maddede, tarafların Sözleşme'nin ayrılmaz bir parçası olan ve Ek-1'de yer alan Kişisel Veri Aktarımına Dair Sözleşme hükümlerine uygun davranmayı kabul, beyan ve taahhüt ettikleri görülmektedir. Ek-1'de yer alan Kişisel Veri Aktarımına Dair Sözleşme hükümleri detaylı incelendiğinde ise söz konusu metnin Otobid İkinci El Araç Satış Sözleşmesi'nin eki ve ayrılmaz bir parçası olarak, kişisel verilerin işlenmesinde bir çerçeve sözleşme teşkil etmek üzere, kişisel verilerin işlenmesi, aktarılması, Taraflar'ın kişisel verilere ilişkin haklarının ve yükümlülüklerinin düzenlenmesi ve kişilerin mahremiyetinin ve temel hak ve özgürlüklerinin korunması için uygun güvenlik tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla imza altına alındığı ifade edilmektedir.
- (43) Bununla birlikte "Kişisel Verilerin Korunması-Sahibinden" sekmesinde yer alan bilgilerde hangi tür verilerin toplandığının kullanıcılara bildirildiği görülmektedir. Toplanan veriler arasında genel olarak Ad ve İletişim Bilgileri, Kimlik Doğrulama Bilgileri, Demografik Veriler, Kullanım Verileri ve Sık Kullanılanlar, Konum Verileri gibi veriler yer almaktadır. Toplanan verilerin hangi amaçla işleneceği sorgulandığında ise ilgili verilerin; yurt içinde veya yurt dışında SAHİBİNDEN'in ya da bağlı kuruluşlarının, alt kuruluşlarının veya iş birliği içinde bulunduğu hizmet servis sağlayıcılarının tesisi bulunan başka bir ülkede depolanabileceği ve promosyon, şirket içi değerlendirme, analiz, iletişim, satış sonrası süreçlerin geliştirilmesi, iş geliştirme, tahsilat, kullanım verileri ve ilgi alanları, sık kullanılanlar, pazarlama, satış, reklam, denetim ve kontrol gibi amaçlar doğrultusunda işlenebileceği görülmektedir.
- (44) Ayrıca SAHİBİNDEN'in, kullanıcılara ait kişisel verileri ve bu kişisel verileri kullanılarak elde ettiği yeni verileri veya kullanıcıların kendilerinin pozitif hareketleriyle sağladıkları kişisel bilgileri başta Sözleşme gereklerini ve Hizmetler'i ifa etmek, kullanıcı deneyimini geliştirmek (iyileştirme ve kişiselleştirme dahil), kullanıcıların güvenliğini sağlamak, dolandırıcılığı tespit etmek ve önlemek, Hizmet'leri geliştirmek, Hizmet'ler için önem arz edebilecek nitelikteki sorgulama faaliyetlerini gerçekleştirmek, operasyonel değerlendirme araştırması yapmak, hataları gidermek, kullanıcı kimliklerini doğrulamak, sistem performansını geliştirmek, çevrim içi eğitim faaliyetlerinin sağlanması olmak üzere yukarıda işleme amaçları kısmında belirtilen amaçlardan

⁶ Bkz. <https://www.sahibinden.com/sozlesmeler/kurumsal-hesap-sozlesmesi-24>, Erişim Tarihi: 06.01.2025.

herhangi birini gerçekleştirebilmek için dış kaynak hizmet sağlayıcılar, iş ortakları, tedarikçiler, ekspertiz ve gayrimenkul danışmanlığı firmaları ile paylaşmaktadır.

- (45) Benzer şekilde *Kişisel Verilerin Korunması-Otobid*" sekmesinde yer alan metinden SAHİBİNDEN'in Otobid ve S-ATS üzerinden gerçekleştirilen satışları kapsamında alıcı olarak araç satın alan, satıcı olarak araç satan ve/veya alıcı veya satıcı tarafından araç alım ve/veya satım işlemlerinin yürütülmesi kapsamında yetkilendirilen kişilerin çeşitli verilerini topladığı da anlaşılmaktadır. Toplanan veriler arasında genel olarak Kimlik Bilgileri, İletişim Bilgileri, Finansal Bilgiler, Kimlik Doğrulama Bilgileri, Müşteri İşlem Bilgileri, Araç Bilgileri, İhale Bilgileri ve İşitsel Kayıtlar gibi veriler yer almaktadır.
- (46) SAHİBİNDEN'in toplanan verileri hangi amaçla işleyebileceği sorgulandığında ise ilgili verilerin;

- Satışa konu ikinci el araçların ekspertiz ve fiyatlandırma işlemlerinin planlanması, yürütülmesi ve raporlanması, ekspertiz randevu süreçlerinin planlanması ve yürütülmesi,
- Ürün ve hizmet geliştirme faaliyetlerinin planlanması ve bu faaliyetler kapsamında; ürün ve hizmetlere yönelik kalite, etkinlik, analiz ve iyileştirme çalışmalarının yapılması ve raporlanması,
- Araç Satışları kapsamında para transferinin gerçekleştirilmesi için kimlik doğrulama sürecinin yürütülmesi,
- Araç Satışları'nın planlanması, yürütülmesi, takip edilmesi ve raporlanması

vb. amaçlarla işlenebileceği anlaşılmaktadır⁷.

- (47) Bununla birlikte yukarıda bahsedilen amaçlarla işlenen tüm kişisel veriler, SAHİBİNDEN tarafından www.sahibinden.com internet sitesi ve/veya mobil uygulama üzerinden çevrim içi olarak kullanıcı tarafından verilmesi suretiyle, (ii) Otobid ve Otobid hizmet noktaları tarafından sağlanması suretiyle, (iii) araç satışı durumunda SAHİBİNDEN ve Otobid yetkilileri ile gerçekleştirecek yüz yüze veya çevrim içi görüşmeler esnasında şahsen verilmesi ve/veya SMS, e-posta, çağrı merkezi ve diğer iletişim vasıtaları aracılığıyla, (iv) ekspertiz firmaları vasıtasıyla ve (v) anlaşmalı ödeme kuruluşu firma tarafından sağlanması suretiyle fiziki ve/veya elektronik ortamda elde edilmektedir.
- (48) Son olarak SAHİBİNDEN'in, AUTOKING hizmeti kapsamında kullanıcıların onayına sunduğu *Kişisel Verilerin Korunması ve İşlenmesi Hakkında Aydınlatma Metni*'nde⁸ AUTOKING Oto Ekspertiz bayileri tarafından yürütülen ekspertiz hizmetlerinin işletilebilmesi kapsamında kimlik bilgileri, iletişim bilgileri, müşteri işlem bilgileri, işlem güvenliği bilgileri, araç bilgileri ile işitsel kayıtların toplandığı belirtilmektedir. İlgili verilerin hangi amaçlarla işlendiği sorgulandığında ise yürütülen faaliyetlerin yine AUTOKING hizmeti ile ilişkili olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan işlenen kişisel verilerin hangi amaçlarla kimlere aktarılabilceği sorgulandığında ise söz konusu verilerin sistem altyapısı sağlanması ve denetim faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla SAHİBİNDEN'e aktarıldığı ve SAHİBİNDEN bünyesinde saklandığı anlaşılmaktadır. Yine 12.12.2024 tarihinde SAHİBİNDEN bünyesinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen belgede yer alan "*4.5. Sahibinden'in her aşamada Randevu Sistemi'ne erişim hakkı olacak ve Randevu Sistemi'ne kaydedilen her türlü bilgi*

⁷ Bkz. <https://www.sahibinden.com/sozlesmeler/> Erişim Tarihi: 06.01.2025.

⁸ Bkz. <https://www.autoking.com.tr/aydinlatma-metni-oto-ekspertiz/> Erişim Tarihi: 06.01.2025.

Sahibinden tarafından kontrol edilebilecektir.” ifadeleri de söz konusu durumu destekler niteliktedir.

- (49) İncelenen sözleşme ve aydınlatma metinlerinin yanı sıra ayrıca, SAHİBİNDEN'den çevrim içi ilan listeleme hizmeti, Otobid hizmeti ve AUTOKING hizmeti kapsamında topladığı verileri nasıl ve hangi amaçlarla kullandığı ve teşebbüs bünyesinde oluşturulan hangi raporlara konu olduğu hususunda bilgi talep edilmiş olup teşebbüs tarafından gönderilen cevabi yazıda, bireysel ve kurumsal kullanıcıların verilerinden faydalanılarak oluşturulan raporların ilgili verilerin pazarlama faaliyetlerinin etkinliğinin ölçümlenmesi, kullanıcılara verilecek hizmetin ifası, müşteri deneyiminin iyileştirilmesi ve kullanıcı hizmetten faydalanmaktan vazgeçtiyse kullanıcının tekrar kazanılması amacı ihtiva ettiği belirtilmektedir. Bireysel satıcıların verilerinden oluşturulan raporlar ile detaylarına aşağıda yer verilmektedir.

Dönüşüm Oranlarının Takip Edildiği Raporlar: Otobid.com'un ziyaret edilmesinden aracının satılmasına kadarki süreçte her adımdaki (örneğin otobid.com'dan fiyat alanların yüzde kaçının randevu aldığı gibi) dönüşüm oranları izlenmektedir.

Operasyonel Raporlar: Kullanıcının gördüğü açık artıma başlangıç fiyatı, randevu alıp alamadığı, hangi hizmet noktasından hangi tarih ve saate randevu aldığı, randevu aldıktan sonra iletişime geçilip geçilmediği, satıcının geleceğini teyit edip etmediği izlenmektedir.

Müşteriye Yapılan Anketten Çıkan Sonuçları İçeren Raporlar: Kullanıcının Otobid hizmetini nereden duyduğu, kullanıcının demografik bilgileri, aracını satmak isteme nedeni, randevuya gelen müşterilerin süreçten memnuniyet seviyesi, günce kaç randevu alındığı, kaç ekspertiz yapıldığı ve bir satıcı için sürecin ne kadar sürede tamamlandığı hususları izlenmektedir.

- (50) Kurumsal alıcı verilerinden oluşturulan başlıca raporların ise kaç kurumsal alıcının sisteme kayıtlı olduğu, kullanıcıların her birinin kayıt olduktan sonra araç inceleme, favoriye alma, teklif verme ve araç satın alma bilgileri, bir araca kaç alıcıdan teklif geldiği, kaçta satıldığı ve kurumsal alıcılara yapılan memnuniyet anketlerinden oluştuğu ifade edilmektedir.
- (51) Son olarak SAHİBİNDEN'in sunduğu her bir hizmet bakımından elde ettiği verilerin diğer birimlerin erişimine açık olup olmadığı sorulmuş olup teşebbüs tarafından gönderilen cevabi yazıda, Otobid hizmeti ile ilgili kullanıcı verilerinin SAHİBİNDEN'in veri tabanında tutulduğu ve raporların SAHİBİNDEN'in iş zekası ekipleri tarafından hazırlandığı belirtilmiştir. İlaveten bilgi gizliliği nedeniyle şirket içindeki her bir rapora tüm çalışanların erişemediği, her bir raporun o iş kapsamında çalışan personelin erişimine açık olduğu ve her rapor için buna göre erişim yetkileri düzenlendiği ve Otobid raporlarına sadece Otobid kapsamında faaliyet yürüten personelin, ilan raporlarına ise ilan hizmeti kapsamında çalışan personelin erişebildiği ifade edilmiştir.
- (52) Yukarıda yer verilen ifadelerden her ne kadar yetki ayrıştırması yoluna gidilmiş olsa da tek bir veri ekibinin ve havuzunun olduğu ve tüm verilerin aynı havuzda toplandığı anlaşılmaktadır. Bu noktada SAHİBİNDEN'in farklı hizmetler kapsamında elde ettiği verileri diğer hizmetleri bakımından kullanıp kullanmadığı veya ilgili verileri birleştirip birleştirmede olduğu hususları önem kazanmaktadır. Teşebbüs tarafından gönderilen cevabi yazıda, SAHİBİNDEN'in ayrı hizmetler aracılığıyla elde ettiği verileri birleştirmede olduğu veya kullanmadığı, Otobid hizmeti bakımından en değerli verinin Otobid'den araç alan alıcıların kimlik bilgileri, satın aldıkları araçlar ve ilgili araçların fiyat bilgileri olduğu, ilaveten başta araç fiyatı hesaplamaları olmak üzere SAHİBİNDEN üzerinde

yayımlanan ilanlardaki araç bilgileri ve ilan fiyatı gibi herkes tarafından erişilebilen verilerin de kullanıldığı belirtilmiştir.

- (53) Ayıca vasıta ilanlarının görüntülenme, mesaj alma ve aranma verilerinin incelenerek geçmişte satıcılarla ve alıcılarla iletişim kurmak üzere bazı testler yapıldığı, kısıtlı bir süre ile ilan veren bireysel kullanıcıların içinden hangilerinin ilanda hızlı sonuç alamayacağını tahmin etmek suretiyle, ilgili kullanıcılarla *push* bildirimleri vasıtasıyla iletişime geçildiği, ilgili uygulamanın 2024 yılının Kasım ayı itibarıyla sonlandırıldığı, güncel durumda yalnızca herkesin erişimine açık olan ilan bilgileri ve ilanda yer alan kullanıcı bilgileri üzerinden pazarlama ve tanıtım amaçlı iletişimler yapıldığı ifade edilmiştir.

I.3.3. SAHİBİNDEN'in Veri Birleştirme Eylemlerine Yönelik Değerlendirme

- (54) Yukarıda yer verilen taraf beyanları dikkate alındığında, ilk bakışta SAHİBİNDEN'in Otobid hizmeti bakımından esas olarak ilgili hizmet kapsamında elde ettiği bireysel ve kurumsal kullanıcı verilerini kullandığı, çevrim içi ilan listeleme hizmetleri kapsamında elde ettiği verileri de kullanılabildiği ancak ilgili verilerin diğer rakiplerinin de erişimine açık olan kamuya açık veri niteliği taşıdığı anlaşılabilecektir. Öte yandan SAHİBİNDEN bünyesinde ilan, Otobid ve ekspertiz hizmetleri bakımından ayrı veri ekiplerinin oluşturulmadığı ve toplanan tüm verilerin aynı havuzda birleştirildiği de görülmektedir. İlâveten *push* bildirimleri uygulamasının 2024 yılının Kasım ayı itibarıyla sonlandırıldığı ifade edilse de Otobid hizmetinin ilk kez 2023 yılının Kasım ayında sunulmaya başlandığı dikkate alındığında, test olarak uygulandığı belirtilen *push* bildirimleri uygulamasının bir yıl süre ile yayında kaldığı anlaşılmaktadır. Bu süre zarfında SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan listeleme hizmetleri kapsamında edindiği bilgilere dayanarak hangi bireysel kullanıcı aracını bu pazarda hızlıca satışa dönüştüremiyorsa onları tespit edip ilgili kullanıcılara *push* bildirimleri gönderdiği çıkarımında bulunabilecektir. Bu noktada SAHİBİNDEN'in Otobid hizmetlerinden faydalanmak isteyen kurumsal kullanıcılar ile bireysel kullanıcıların onayına sunduğu onay metnine yer verilmesinde fayda görülmektedir.
- (55) Yukarıda aktarılan kullanıcı sözleşmeleri ve aydınlatma metinlerinin yanında yerinde inceleme esnasında elde edilen belge incelendiğinde, "*Bireysel Kullanıcılardan İlan Verilerinin Kullanılması ve İşlenmesine Yönelik Alınacak Onay Metni*" başlıklı metinde aşağıdaki ifadelerin yer aldığı görülmektedir⁹.

"Sahibinden.com platformunda yayınlanan veya girişi yapılan (ilana konu araç marka, fiyatı ve modeli gibi) ilan verilerim ile ilanlarım ile ilgili etkileşim verilerinin ve kullanıcı hesap bilgilerimin çevrimiçi araç ihale hizmetleri ve araç ekspertiz hizmetleri ile ilgili olarak hizmet kalitesinin artırılması, iyileştirilmiş veya hedefli veya etkin hizmet ve ürünler sunulması, mağazaların ilgilendiği araçlara uygun iletişim yapılması, ihalelere davet edilecek katılımcı seçimleri, ihaleye çıkarılabilecek / ihale kriterlerine uyan araçlar için bildirim (pop up) çıkartılması, site içi ve dışı reklam hedeflendirmelerinde ve (push ve benzeri) dahili iletişimler amaçlarıyla Sahibinden ve/veya iştirakleri tarafından kullanılmasına ve işlenmesine onay veriyorum."

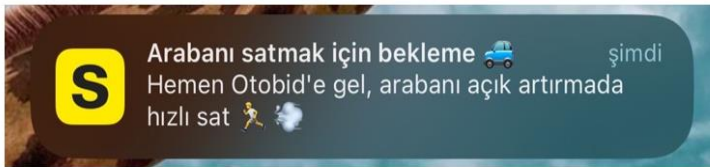
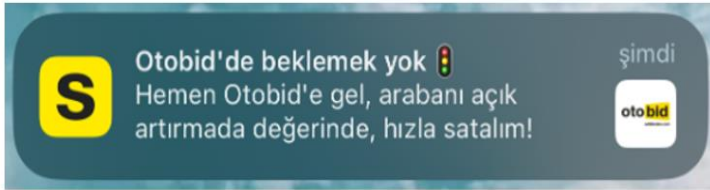
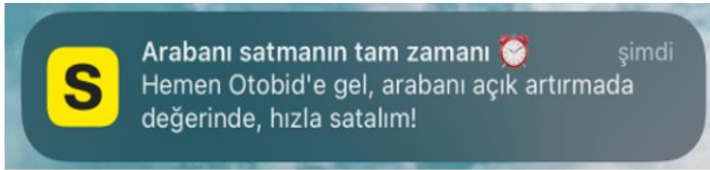
⁹ Söz konusu yerinde inceleme belgesinde yer alan ifadelerle ilişkin SAHİBİNDEN'den bilgi ve belge talebinde bulunulmuş olup iletilen cevabi yazıda, ilgili çalışmanın hâlihazırda taslak aşamasında olduğu ve yerinde inceleme yapıldığı tarihten sonraki dönemde de metin üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmadığı bilgisi iletilmiştir.

- (56) Ayrıca aynı belgede yer alan, “Kurumsal Kullanıcılardan İlan Verilerinin Kullanılması ve İşlenmesine Yönelik Alınacak Onay Metni” başlıklı metinde de bireysel kullanıcılardan alınan onay metnine benzer şekilde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

“Sahibinden.com kullanıcı hesap bilgilerimin, Sahibinden.com platformunda yayınlanan ve görüntülenen (ilana konu araç marka ve model gibi) ilan verilerimin ve platform üzerinde gerçekleşen etkileşim verilerimin çevrimiçi araç ihale hizmetleri ve araç ekspertiz hizmetleri ile ilgili olarak iyileştirilmiş veya hedefli veya etkin hizmet ve ürünler sunulması, hizmet kalitesinin artırılması, mağazaların ilgilendiği araçlara uygun iletişim yapılması, ihalelere davet edilecek katılımcı seçimleri, ihaleye çıkarılabilecek / ihale kriterlerine uyan araçlar için bildirim (pop up) çıkartılması, site içi ve dışı reklam hedeflendirmelerinde ve (push ve benzeri) dahili iletişimler amaçlarıyla Sahibinden ve/veya iştirakleri tarafından kullanılması ve işlenmesine onay veriyorum.”

- (57) Yukarıda yer verilen kullanıcı onay metinlerinden SAHİBİNDEN’in bireysel ve kurumsal kullanıcıların onay vermesi halinde, ilgili kullanıcıların çevrim içi ilan listeleme hizmetleri kapsamında platforma sağlamış oldukları verilerin çevrim içi ihale hizmetleri ve araç ekspertiz hizmetleri bakımından da kullanılacağı ve işleneceği anlaşılmaktadır. Nitekim aşağıda ekran görüntülerine yer verilen bildirimler ile -bu çıkarımı destekler şekilde- daha önce yalnızca ilan hizmetinden faydalanmış ve bu amaçla hesap oluşturmuş olan bireysel kullanıcılara Otobid hizmetine ilişkin bildirim ve mesajlar iletildiği de görülmektedir.

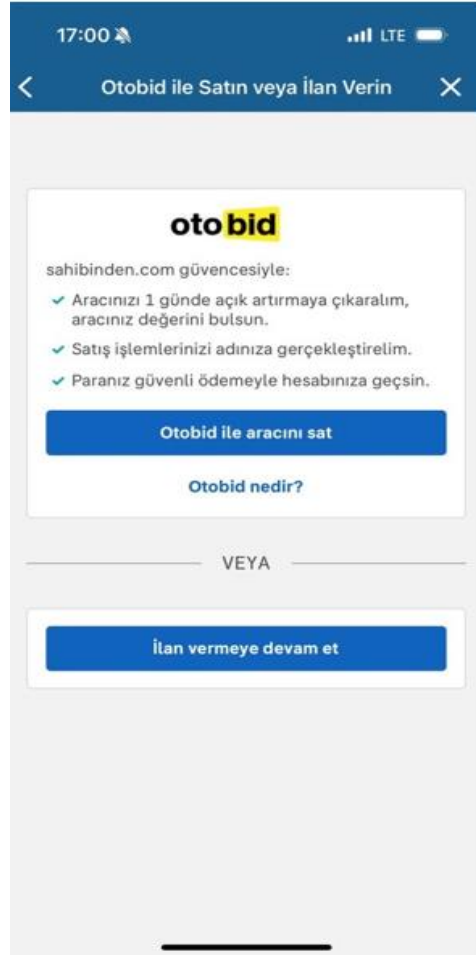
Şekil 1: Otobid Hizmetine ilişkin Olarak Bireysel Kullanıcılara Gönderilen Bildirimler

Kaynak: SAHİBİNDEN Cevabi Yazısı.

- (58) Bu noktada site içi yönlendirmelere ilişkin bilgi verilmesinde de fayda görülmektedir. Çevrim içi ilan listeleme hizmetinden faydalanmak amacıyla SAHİBİNDEN’i ziyaret eden ve ücretsiz ilan ver seçeneğine tıklayarak araç bilgilerini giren bir bireysel kullanıcıya aşağıdaki ekran görüntüsünde yer verilen bildirim ekranı gönderilmektedir.

Şekil 2: İlan Verme Aşamasında Bireysel Kullanıcılara Sunulan Ekran

Kaynak: SAHİBİNDEN Cevabi Yazısı.

- (59) Bireysel kullanıcının ilan verme aşamasına kadar girmiş olduğu tüm bilgiler ilgili süreçte kamuya açık olmayıp bu çerçevede platforma sağlanan tüm bilgiler yalnızca SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan listeme hizmetleri bakımından elde ettiği verilerdir. Belirtilmelidir ki, Otobid hizmetinden yalnızca araçları bazı şartları sağlayan araç sahipleri faydalanabilmektedir. Bu noktada ilan henüz tamamlanmamış, bireysel kullanıcı ilan vermemiş, bireysel kullanıcının ilan verme niyetinden sektördeki diğer oyuncular haberdar olmamış ve araç bilgileri henüz kamuya açık hale gelmemişken bireysel kullanıcının aracı Otobid hizmetine uygun şartlarda ise kendisine Otobid hizmetine ilişkin yönlendirme bağlantısı gönderilmektedir. Dolayısıyla yalnızca SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan listeleme hizmetleri kapsamında edinmiş olduğu bir bilgi Otobid hizmeti bakımından kullanılmakta ve kullanıcı ilgili hizmete yönlendirilmek istenmektedir.
- (60) Nitekim yerinde inceleme belgesinde yer verilen C2B süreç dokümanında da ilk aşamada çevrim içi ilan hizmetinden faydalanmak isteyen bireysel kullanıcının aracının ihale kapsamında olup olmadığının sorgulanacağı belirtilmektedir. Eğer ihale kapsamında bir araç değilse ilan verme adımıyla devam edilmektedir. Öte yandan elde edilen bilgilere göre araç ihaleye eklenmesi bakımından uygun bir araç ise Otobid hizmeti üzerinden ilan verme sürecine devam edilmektedir.
- (61) Şekil 2'den de görüleceği üzere, bireysel kullanıcıya bu adımda "Oto bid ile aracını sat", "Oto bid nedir?" ve "İlan verme adımıyla devam et" seçenekleri sunulmaktadır. Öneri sayfası üzerinden "Oto bid ile aracını sat" butonuna basılır ise kullanıcı ilan verme

sürecine Otobid üzerinde devam etmekte ve il ve km bilgileri otomatik olarak dolu şekilde ilan verme sürecine tanınmaktadır. Nitekim yerinde inceleme belgesinde geçen geçen “Sayfa üzerinde giriş yapılan araç için ihaleye araç ekleme akışına yönlendirme için buton gösterimi yapılır. Eğer bu butona basılır ise ihaleye araç ekleme akışına otomatik olarak yönlendirme yapılır. Basılması durumunda bu aşamada Plaka Renk ve KM bilgilerinin alındığı sayfaya yönlendirme yapılır.” ifadeleri de söz konusu bilgiyi doğrular niteliktedir. Dolayısıyla Otobid hizmetine dolaylı olarak yönlendirilen bireysel kullanıcılar bu kısımda çevrim içi ilan listeleme hizmetleri kapsamında paylaşmış oldukları bazı bilgileri dolu olarak görmektedir.

- (62) İlâveten söz konusu yönlendirme linki ile gelen ekranda “Otobid hizmetine ilişkin sekme” sayfanın neredeyse yarısını kaplayacak şekilde sunulmaktayken “İlan sayfasından devam et” sekmesine tek bir satır şeklinde ve Otobid hizmetine ilişkin sekmenin altında yer verilmektedir. Bilindiği üzere, dijital pazarlarda faaliyet gösteren dijital platformlar belirli psikolojik ve davranışsal önyargılardan yararlanan kullanıcı ara yüzleri tasarlayarak tüketicilerin yaptıkları seçimleri etkileyebilmektedir¹⁰. Teşebbüsler internet sitelerini tasarlarırken çeşitlilik ve farklı seçeneklerin de değerlendirilmesi gibi hususları tercih edebilecekken tüketici aramasını teşebbüs için en kârlı ürünlere veya hizmetlere doğru yönlendirmek için de bir motivasyona sahip olabilmektedir. Bu kapsamda ilgili uygulamaların tüketicilerin çıkarına olmayan ve rekabeti bozma potansiyeline sahip şekillerde de kullanılması riski bulunmaktadır. Söz konusu uygulamalar aracılığıyla tüketiciler için önem arz eden bilgilerin gizlenmesi, tüketici tercihleri ile uyumlu olmayan varsayılan ayarların belirlenmesi veya tüketici dikkatinin platform tarafından belirlenen bir grup ürün ve hizmete çekilmesi söz konusu olabilmektedir. Tüketicilerin karar alma mekanizmalarında oluşan aksaklıklar, firmaların bu aksaklıkları kendileri lehine değerlendirmesine ve arzu edilen rekabet ortamının oluşmamasına neden olabilmekte ve dolayısıyla yenilikçi ve kaliteli ürün ve hizmetlerin piyasadan dışlanmasına yol açabilmektedir¹¹.
- (63) Yukarıda yer verilen hususlar birlikte değerlendirildiğinde, gerek bireysel ve kurumsal kullanıcılarla akdedilen sözleşme hükümleri, gerek bireysel ve kurumsal kullanıcıların bilgisine sunulan onay metni, gerekse yukarıda detaylarına yer verilen bildirimler ve yönlendirme bağlantısı birlikte dikkate alındığında hem SAHİBİNDEN’in çevrim içi ilan listeleme hizmetleri bakımından elde ettiği kullanıcı verilerini Otobid hizmetine aktardığı hem de Otobid ve AUTOKING tarafından sağlanan hizmetlerden elde edilen kullanıcı verilerinin SAHİBİNDEN’e aktarıldığı tespit edilmiştir.
- (64) SAHİBİNDEN, pazarda uzun yıllardır faaliyet gösteren bir oyuncu olarak; hacimli, kapsamlı ve detaylı veri birikimi sayesinde veri gücüne sahip olup söz konusu veri gücü, SAHİBİNDEN’in kullanıcı tercih ve isteklerini doğru zamanlı bir biçimde takip etmesine imkân vermekte; buna göre ürün ve hizmetlerin kullanıcı tercihleri doğrultusunda geliştirilmesini ve tasarlanmasını mümkün kılarak pazarda sahip olduğu gücü pekiştirmesini sağlamaktadır. İlâveten, SAHİBİNDEN’in sunduğu temel hizmetler ve ilişkili hizmetler ile birlikte bir ekosistem olarak faaliyette bulunması, teşebbüsün sunduğu her bir hizmete katkı sağlamakta, bir hizmetten edindiği gücü ve birikimi diğer hizmetlere aktarmasını mümkün kılmakta ve böylelikle pazardaki konumunu ve

¹⁰ Digital Regulation Competition Forum (2023), “Harmful Design in Digital Markets: How Online Choice Architecture Practices Can Under”, Bkz.

https://www.drcf.org.uk/data/assets/pdf_file/0024/266226/Harmful-Design-in-Digital-Markets-ICO-CMA-joint-position-paper.pdf, s. 1-7, Erişim Tarihi: 06.01.2025.

¹¹ Kurulun 04.07.2024 tarihli ve 24-28/682-283 sayılı GOOGLE kararı.

gücünü, sunduğu her bir hizmet bakımından besleme imkânı yaratmaktadır. Söz konusu geri besleme döngüsü ise pazara yeni giren veya pazarda olgunlaşmış bir veri havuzu sunamayacak seviyede kullanıcı sayısına sahip olan teşebbüslerin önünde önemli bir büyüme engeli yaratabilecektir. Nitekim Otobid piyasaya sürüldüğü Kasım 2023 tarihinden bu yana pazarda hızlı bir gelişme kaydetmiştir.

- (65) SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan listeleme hizmetleri ile Otobid ve AUTOKING arasındaki veri aktarım mekanizması neticesinde oluşabilecek veri birleştirme davranışı, bugüne kadar dijital pazarlara yönelik olarak alınan kararlarda ve literatürde kabul edildiği üzere pazara giriş engelleri yaratması, mevcut giriş engellerini artırması ya da pazar gücüne sahip olunan hizmetler vasıtasıyla elde edilen verilerin, farklı pazarlarda, rekabet üzerinde olumsuz etki yaratacak şekilde kullanılması sonucunu doğurabilecektir. SAHİBİNDEN'in hâkim durumda olduğunun tespiti de veri birleştirmenin pazarda yol açacağı rekabet karşıtı etkilerin varlığına yönelik olguları güçlendirmektedir. Hâl böyleyken SAHİBİNDEN'in ana hizmetlerinden ve ilişkili hizmetlerinden elde ettiği kullanıcı verilerini birleştirilmesinin SAHİBİNDEN'in pazardaki mevcut konumunu korumasına ve dahası güçlendirmesine hizmet edeceği değerlendirilmektedir.
- (66) İlâveten, SAHİBİNDEN'in sunduğu temel hizmetler ve ilişkili hizmetler ile birlikte bir ekosistem olarak faaliyette bulunması, teşebbüsün sunduğu her bir hizmete katkı sağlamakta, bir hizmetten edindiği gücü ve birikimi diğer hizmetlere aktarmasını mümkün kılmakta ve böylelikle pazardaki konumunu ve gücünü, sunduğu her bir hizmet bakımından besleme imkânı yaratmaktadır. Söz konusu geri besleme döngüsü ise pazara yeni giren veya pazarda olgunlaşmış bir veri havuzu sunamayacak seviyede kullanıcı sayısına sahip olan teşebbüslerin önünde önemli bir büyüme engeli yaratabilecektir. Nitekim Otobid piyasaya sürüldüğü Kasım 2023 tarihinden bu yana pazarda hızlı bir gelişme kaydetmiştir. Ayrıca bu davranış, dışlayıcı rekabet hukuku endişelerinin yanı sıra, özgür seçim yapılmasının engellenmesi gibi endişeleri de ortaya çıkarabilecektir. Nitekim bireysel ve kurumsal üyelerin SAHİBİNDEN tarafından sunulan ana ve yan hizmetleri kullanabilmeleri için öncelikle yukarıda yer verilen sözleşmeleri ve gizlilik politikalarını kabul etmeleri gerekmekte, aksi takdirde bahse konu uygulamalardan yararlanamamaları gündeme gelmektedir.
- (67) Sonuç olarak, mevcut dosya kapsamında SAHİBİNDEN tarafından uygulanan veri birleştirme davranışının ilgili pazarda rekabet karşıtı etki yaratabileceği yönünde ciddi şüphe oluşmaktadır.

I.3.4. Geçici Tedbir Taleplerine Yönelik Değerlendirme

- (68) Her iki gizlilik talepli başvuruda ayrıca çevrim içi ikinci el araç alım-satım pazarında rekabetin korunması maksadıyla geçici tedbir uygulanması gerektiği ifade edilmektedir. Bu çerçevede;
- www.sahibinden.com veya herhangi bir türev sitede (otobid.sahibinden.com gibi) bu hizmetin verilmesinin önüne geçilmesi,
 - SAHİBİNDEN'in üyelerine sunduğu hizmetlerin Otobid ile ilişkilendirilmesinin engellenmesi,
 - Herhangi bir reklam ya da tanıtımda Otobid'in SAHİBİNDEN ile ilişkilendirilmesinin önüne geçilmesi,
 - SAHİBİNDEN ilan platformunda Otobid hizmetine yönelik tanıtımların ve yönlendirmelerin engellenmesi ile

- Çevrim içi ilan listeleme hizmetleri yoluyla elde ettiği kullanıcı ve ilan bilgileri/verileri dâhil tüm bilgilerin/verilerin çevrim içi ikinci el araç bireysel kullanıcılardan alım hizmeti kapsamında kullanılmasının engellenmesi

talep edilmektedir.

- (69) 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası "*nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların doğması ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte*" geçici tedbir kararı alınabileceğini düzenlemektedir.
- (70) Bu hükme koştur olarak Rekabet Terimleri Sözlüğü'nde geçici tedbir kararları "*bir rekabet incelemesi sonuçlanana kadar, piyasada sonradan onarılamayacak bir zararın oluşmaması için, rekabet otoritelerinin inceleme süresince teşebbüslere getirdiği ve ihlalden önceki durumu korumaya yönelik önlemler*" olarak tanımlanmaktadır. Bununla birlikte, Kurulun geçici tedbir kararı verebilmesi için; ortada bir ihlal şüphesinin olması, ciddi ve telafi edilemeyecek zarar tehlikesinin varlığı, tedbir kararının ihlalden önceki durumu koruyucu nitelik taşıması ve nihai kararın kapsamının aşılmaması şartlarının kümülatif olarak sağlanması gerekmektedir¹².
- (71) Geçici tedbir kararının verilebilmesi için gerekli olan ilk şart, ihlal şüphesinin varlığı olarak belirlenmiştir. Bu noktada, söz konusu şartın sağlandığının kabul edilmesi için hangi standardın aranacağı önem arz etmektedir. 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrasında açıkça ifade olunmamakla birlikte, geçici tedbirlere başvurulabilmesi için, Kurulun hakkında önaraştırma ya da soruşturma yürüttüğü teşebbüslerin davranışlarını, Kanun'un 4., 6. veya 7. maddelerini açık şekilde ihlal edici bulması gereklidir. Ancak burada sözü edilen ihlal ile nihai kararla tespit olunacak türde bir ihlal değil, geçici tedbir uygulanmasını haklı kılacak derecedeki kuvvetli ihlal şüphesi kastedilmektedir¹³.
- (72) Kurulun geçici tedbiri değerlendirdiği çok sayıda kararı bulunmaktadır. 11.07.2007 tarihli ve 07-59/676-235 sayılı TTNNet kararında TTNNet AŞ'nin pazarlama kampanyalarındaki fiyatlandırma stratejilerinin, ilgili pazarda ciddi ve geri dönüşü olmayan zarar riski taşımasından dolayı, perakende fiyatları içeren tüm kampanyalarının durdurulmasına ilişkin olarak geçici tedbir uygulanmasına karar verilmiştir.
- (73) Kurulun 11.01.2021 tarihli ve 21-02/25-10 sayılı kararında ise Meta Platforms, Inc'in (META, eski adıyla Facebook'un) tüketici iletişim hizmetleri, sosyal ağ hizmetleri ve çevrim içi reklamcılık hizmetleri pazarlarındaki pazar gücü göz önünde bulundurularak WhatsApp kullanıcılarının verilerinin 08.02.2021 tarihinden itibaren başka hizmetler için kullanılmasına yönelik getirdiği koşulların kaldırılması bakımından geçici tedbir alınmasına karar verilmiştir.
- (74) 30.09.2021 tarihli ve 21-46/669-334 sayılı Trendyol kararında DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'nin (TRENDYOL) çevrim içi pazar yerlerinde kendi perakende ürünlerini ve hizmetlerini öncelikli olarak sunarak satıcılar arasında ayrımcılık yaptığı ve bu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında rekabeti ihlal ettiğine dair ciddi bulguların bulunduğu belirtilmiştir. Bu nedenle, TRENDYOL'un eylemlerinin ve davranışlarının telafi edilmesi güç ve imkânsız zararlara neden olabileceği belirtilerek, TRENDYOL'a geçici tedbir uygulanması gerektiği değerlendirilmiştir.

¹² Ankara 9. İdare Mahkemesinin 25.05.2022 tarihli, 2021/2069 E. ve 2022/1157 K. sayılı kararı

¹³ A.g.k.

- (75) Bununla birlikte Kurulun 29.09.2022 tarihli ve 22-44/652-281 sayılı Krea kararında ise Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon AŞ'nin (KREA) münhasıran sahip olduğu Türkiye Süper Lig ve 1. Lig futbol müsabakalarının yayın haklarına ilişkin olarak, TRT dışındaki diğer yayıncı kuruluşların ticari faaliyetlerinin zorlaşabileceği ve yayıncı kuruluşların izlenme oranları ile reyting sonuçlarının rekabetçi faktörlerden bağımsız olarak olumsuz etkilenebileceği belirtilerek, KREA'ya "... *hâlihazırda devam eden 2022-2023 futbol sezonu bakımından yayın haklarını satın alan veya almak isteyen yayıncı kuruluşlar nezdinde her hafta ve görüntülerin izleyiciye ulaştırıldığı her maç bakımından geniş özet görüntülerin ve haber amaçlı görüntülerin, herhangi bir yayıncı kuruluş tarafından, haber amaçlı görüntüler için şartnamede belirlenen süreden önce yayımlanmasına izin verilmemesi*" şeklinde geçici bir tedbirin uygulanmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.
- (76) Kurulun 08.02.2024 tarihli ve 24-07/125-50 sayılı kararında META'nın kullanıma yeni sunmuş olduğu Threads isimli uygulama ile Instagram uygulaması arasında veri birleştirmesi davranışına ilişkin olarak, Instagram ürününü de içerecek şekilde geniş anlamda tanımlanacak olan "sosyal medya pazarı"nda hâkim durumda olduğu tespit edilen META hakkında 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; "*soruşturmaya konu ilgili ürün pazarında meydana gelebilecek rekabet ihlallerini ve bunların yol açabileceği telafi edilemeyecek nitelikte zararları önlemek amacıyla nihai karar verilinceye kadar, Meta Platforms Inc. tarafından Threads uygulaması aracılığıyla elde edilen verilerin Instagram uygulamasından elde edilen veriler ile birleştirilmesinin engellenmesi*" yönünde geçici tedbir uygulanmasına hükmedilmiştir.
- (77) Değinilen örnek kararlardan da anlaşılacağı üzere, nihai karara kadar ciddi ve telafisi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, Kurul ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbir kararı almaktadır.
- (78) Bu açıklamalar çerçevesinde, SAHİBİNDEN'in çevrim içi ilan listeleme hizmetleri kapsamında elde ettiği kullanıcı verilerini sunmuş olduğu diğer hizmetler ile birleştirme davranışının, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında rekabetin ihlal edildiğini gösteren ciddi bulgu niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla SAHİBİNDEN'in 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiğine yönelik kuvvetli şüphenin bulunması nedeniyle geçici tedbir kararı alınabilmesi için gerekli olan ilk şartın karşılandığı kanaatine ulaşılmaktadır.
- (79) SAHİBİNDEN, hâkim durumuna olanak sağlayan parametrelerden aldığı güçle çevrim içi ilan listeleme hizmetleri pazarındaki hâkim durumunu çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarında var olabilmek ve büyüebilmek adına kullanabilmektedir. İlgili veriler incelendiğinde, SAHİBİNDEN'in Otobid hizmeti ile çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarında oldukça başarılı bir ivme yakaladığı ve bireysel kullanıcı sayısı, çevrim içi trafik ve ihaleye çıkarılan araç sayısı gibi belli başlı parametrelerde rakiplerini çok kısa bir sürede yakalayabildiği ya da rakiplerini geride bırakabildiği anlaşılmaktadır. Öyle ki SAHİBİNDEN'in yalnızca C2B (Otobid); rakiplerinin hem C2B hem de B2B hizmetlerinin karşılaştırılması durumunda dahi rakiplerinin beş yılda ulaşabildiği büyüklüğe SAHİBİNDEN'in bir yıldan kısa sürede ulaşabildiği görülmektedir. Böylelikle geçici tedbir kararı alınabilmesi için gerekli diğer şart olan "nihai karara kadar ciddi ve telafisi olunamayacak zararların ortaya çıkma tehlikesi"nin bulunduğu tespit edilmiştir.
- (80) Öte yandan geçici tedbirin orantılı, ciddi ve telafisi olmayacak zararların önlenmesiyle sınırlı olmasının temin edilmesi bakımından, başvurularda öngörüldüğü gibi hizmetin

bütünöyle sunulmasının engellenmesi yerine (i) SAHİBİNDEN'in ana sayfasında Otobid hizmetine ilişkin olarak yer verilen gösterimlerin ilan verme seçeneğinin önüne geçecek şekilde tasarlanmaması (ii) SAHİBİNDEN'in ilan verme aşamasında bireysel kullanıcılara yönelik gerçekleştirdiği yönlendirmelerin engellenmesi (iii) çevrim içi ilan listeleme hizmetleri yoluyla elde ettiğı kullanıcı ve ilan bilgileri/verileri dâhil tüm bilgilerin/verilerin çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarı kapsamında kullanılmasının engellenmesi ile sınırlı tutulması yeterli görölmüştür. Bu çerçevede, geçici tedbir, nihai kararın kapsamını aşmayacak ve ihlalden önceki durumu koruyucu olacak şekilde tesis edilmiştir.

- (81) Sonuç olarak dijital pazarlarda gözlemlenen rekabet sorunlarına müdahalede geç kalınması durumunda pazardaki rekabet ortamının zarar göreceğı gerçeğinden ve çoğunlukla geri dönüşü mümkün olmayan sonuçlar doğma ihtimalinden hareketle, çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarında ciddi ve telafisi mümkün olmayacak zararların önlenmesi bakımından 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, SAHİBİNDEN'in;

- (i) Ana sayfasında Otobid hizmetine ilişkin olarak yer verilen gösterimleri ilan verme seçeneğinin önüne geçecek şekilde tasarlamamasına,
- (ii) İlan verme aşamasında bireysel kullanıcılara yönelik gerçekleştirdiği yönlendirmelerin engellenmesine ve
- (iii) Kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti ve bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti yoluyla elde ettiğı kullanıcı ve ilan bilgileri/verileri dâhil tüm bilgilerin/verilerin çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarında kullanılmasının engellenmesini teminen gerekli organizasyonel, operasyonel, idari ve teknik tüm tedbirleri almasına

yönelik geçici tedbir kararı alınması sonucuna varılmıştır. Bu çerçevede, (iii) numaralı bentte belirtilen tedbir kapsamında başta;

- SAHİBİNDEN'in kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti ve bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti pazarları ile çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarında sunduğı faaliyetler kapsamında elde edilen verileri ayrı veri tabanlarında saklaması,
- SAHİBİNDEN'in kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti ve bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti pazarları ile çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarında sunduğı faaliyetler kapsamında ayrı veri ekipleri bulundurması,
- SAHİBİNDEN'in kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti ve bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti pazarlarında yürüttüğü faaliyetler kapsamında elde ettiğı verileri çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarındaki faaliyetlerine avantaj sağlayacak şekilde kullanmaması,
- Veri kullanma uygulamalarına yönelik bir iç politika oluşturulması ve ilgili ekip çalışanlarıyla paylaşılması,
- SAHİBİNDEN ile kurumsal ve bireysel üyeleri arasında akdedilen sözleşmelerin veri birleştirme faaliyetlerine yönelik hükümleri içermeyecek şekilde yeniden düzenlenmesi

olmak üzere tedbirin gereğini yerine getirebilecek ve rekabet sorunlarını ortadan kaldırması mümkün çözümlerin tamamının hayata geçirilmesi gerekmektedir.

J. SONUÇ

(82) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca,

(i) Sahibinden Bilgi Teknolojileri Pazarlama ve Ticaret AŞ'nin ana sayfasında Otobid hizmetine ilişkin olarak yer verilen gösterimleri ilan verme seçeneğinin önüne geçecek şekilde tasarlamaması,

(ii) İlan verme aşamasında bireysel kullanıcılara yönelik gerçekleştirdiği yönlendirmelerin engellenmesi ile

(iii) Kurumsal üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti ve bireysel üyelerin vasıta satış faaliyetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti yoluyla elde ettiği kullanıcı ve ilan bilgileri/verileri dâhil tüm bilgilerin/verilerin çevrim içi ikinci el araç alım-satım hizmetleri pazarında kullanılmasının engellenmesini teminen gerekli organizasyonel, operasyonel, idari ve teknik tüm tedbirlerin alınması

yönünde geçici tedbir uygulanmasına; geçici tedbir alınmasına yönelik gerekçeli kararın tebliğinden itibaren bahse konu geçici tedbir kararında öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesi uyarınca teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.